

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBAR 2016. GODINE**

1. OSNIVANJE I POSLOVANJE BANKE

1.1. Osnivanje

Halkbank a.d. Beograd, prethodno poznata kao Čačanska banka posluje neprekidno od 1. jula 1956. godine, od kada je u toku svog rada i razvoja više puta menjala naziv i organizacioni oblik. U sklopu promena u organizaciji jugoslovenskog bankarstva 1990. godine, Banka je organizovana kao deoničarsko društvo. Na osnovu Zakona o bankama i drugim finansijskim organizacijama i rešenja Narodne banke Jugoslavije o izdavanju dozvole za osnivanje Beogradske banke Čačanske banke d.d. Čačak, Banka je registrovana kod Okružnog Privrednog suda u Kraljevu 28. decembra 1990. godine. Na sednici Skupštine Banke od 13. juna 1995. godine usvojen je Statut Beogradske banke Čačanske banke akcionarskog društva i time izvršeno usaglašavanje akata Beogradske banke Čačanske banke d.d. Čačak sa odredbama Zakona o bankama i drugim finansijskim organizacijama. U skladu sa ovim Statutom Beogradska banka Čačanska banka a.d. Čačak postaje pravno lice sa pravima i obavezama i odgovornostima utvrđenim Zakonom i Ugovorom o osnivanju.

U 1999. godini i do kraja oktobra 2000. godine Banka je poslovala kao filijala Beogradske banke a.d. Beograd nakon pripajanja, sprovedenog na osnovu rešenja Privrednog suda u Beogradu od 8. aprila 1999. godine. Na osnovu sudskog rešenja od 2. novembra 2000. godine, usled ništavosti upisa, došlo je do brisanja, po službenoj dužnosti, statusne promene pripajanja Beogradskoj banci a.d. Beograd. Od 23. jula 2001. godine Banka posluje pod imenom Čačanska banka a.d. Čačak.

Turkiye Halk Bankasi AS je u maju 2015. godine postala većinski vlasnik Čačanske banke. Promena vlasništva uslovlila je promenu imena i sedišta Banke. Novo ime banke je Halkbank a.d. Beograd (u daljem tekstu "Banka").

Banka je registrovana u Registru privrednih subjekata Republike Srbije pod brojem BD 54244 od 13. septembra 2005. godine.

1.2. Poslovanje

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu i posluje u skladu sa Zakonom o bankama.

Centrala Banke je u Beogradu. U toku 2016. godine banka je odlukom Skupštine promenila sedište tako da umesto dotadašnjeg sedišta u Bulevaru Milutina Milankovića br. 9ž, Beograd novo sedište postaje ulica Milutina Milankovića br. 9e, Beograd, što je registrovano u Agenciji za privredne registre pod brojem BD 82129/2016 dana 19. oktobra 2016. godine.

Na dan 31. decembra 2016. godine, Banka u svom sastavu ima dvadeset filijala, u Beogradu (pet filijala), Čačku (dve filijale), Jagodini, Gornjem Milanovcu, Kraljevu, Užicu, Kragujevcu, Kruševcu, Aranđelovcu, Valjevu, Šapcu, Nišu, Novom Sadu, Pančevu i Novom Pazaru, kao i osam ekspoziura u Paraćinu, Požegi, Topoli, Ivanjici, Vrnjačkoj Banji, Leskovcu, Mladenovcu i Čačku. Banka je tokom 2016. godine otvorila četiri nove filijale, u Beogradu u Kalenićevoj ulici i u ulici Milutina Milankovića 9e, filijalu u Pančevu, kao i filijalu u Novom Pazaru.

Na dan 31. decembra 2016. godine Banka je imala 411 zaposlenih, a na dan 31. decembra 2015. godine 377 zaposlenih. Poreski identifikacioni broj Banke je 100895809.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Finansijski izveštaji Banke za 2016. godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim Standardima Finansijskog Izveštavanja (MSFI) izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (International Accounting Standards Board – IASB).

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu "Zakon", "Sl. glasnik RS", br. 62/2013). Banka, kao veliko pravno lice, u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("Odbor").

Računovodstvene politike prikazane u nastavku, konzistentno su primenjivane u svim obračunskim periodima prikazanim u ovim finansijskim izveštajima.

2.2. Pravila procenjivanja

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom istorijskog troška, izuzev hartija od vrednosti namenjenih trgovanju, hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju i građevinskih objekta, koji se vrednuju po fer vrednosti.

2.3. Funkcionalna i izveštajna valuta

Iznosi u priloženim finansijskim izveštajima Banke iskazani su u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

2.4. Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi koncepta nastavka poslovanja koji podrazumeva da će Banka nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti.

2.5. Korišćenje procenjivanja

Prezentacija finansijskih izveštaja zahteva od Rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekat na prikazane vrednosti sredstava i obaveza kao i na obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i na različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj dan. Procene kao i pretpostavke na osnovu kojih

su procene izvršene, rezultat su redovnih provera. Ukoliko se putem provere utvrdi da je došlo do promena u procenjenoj vrednosti sredstava i obaveza, utvrđeni efekti se priznaju u finansijskim izveštajima u periodu kada je došlo do promena u proceni.

2.6 Standardi i tumačenja koji su prvi put u primeni u tekućem periodu

U nastavku je pregled standarda i tumačenja kod kojih je bilo izmena i onih koji su prvi put u primeni u tekućem periodu:

- MSFI 14 Regulatorni računi (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Dopune MSFI 11 Zajednički aranžmani – Računovodstveno obuhvatanje akvizicija i zajedničkih operacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Dopune MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS 38 Nematerijalna imovina – Razjašnjenje prihvatljivih metoda obračuna amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Dopune MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS 41 Poljoprivreda (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima“ i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ – primena izuzeća kod sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja - (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Dopune MRS 27 - Pojedinačni finansijski izveštaji (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopuna MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – inicijativa za obelodanjivanje podataka - (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Ciklus godišnjeg unapređenja standarda 2012. - 2014. (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

Usvajanje ovih standarda i tumačenja nije dovelo do izmena u računovodstvenim politikama, tj. nije imalo značajnijih efekata na finansijske izveštaje Banke za 2016. godinu.

2.7. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan sastavljanja ovih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu, kao i standardi koji nisu prevedeni:

- MSFI 9 Finansijski instrumenti (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).

U skladu sa MSFI 9, finansijska sredstva će se klasifikovati u jednu od dve navedene kategorije prilikom početnog priznavanja: finansijska sredstva vrednovana po amortizovanom trošku ili finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti. Finansijsko sredstvo će se priznavati po amortizovanom trošku ako sledeća dva kriterijuma budu zadovoljena: sredstva se odnose na poslovni model čiji je cilj da se naplaćuju ugovoreni novčani tokovi i ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume novčanih tokova koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavnici. Sva ostala sredstva će se vrednovati po fer vrednosti. Dobici i gubici po osnovu vrednovanja finansijskih sredstava po fer vrednosti će se priznavati u bilansu uspeha, izuzev za

ulaganja u instrumente kapitala sa kojima se ne trguje, gde MSFI 9 dopušta, pri inicijalnom priznavanju, kasnije nepromenljivi izbor da se sve promene fer vrednosti priznaju u okviru ostalih dobitaka i gubitaka u izveštaju o ukupnom rezultatu. Iznos koji tako bude priznat u okviru izveštaja o ukupnom rezultatu neće moći kasnije da se prizna u bilansu uspeha.

Primena IFRS 9 će takođe imati uticaj na obračun obezvređenja u odnosu na zahteve IAS 39 po dva ključna osnova: obračun rezervisanja će uzimati u obzir uticaj promena u makroekonomskom okruženju na nivo kreditnih gubitaka i dodatno kod neproblematičnih plasmana kod kojih je došlo do značajnog pogoršanja kreditnog kvaliteta ali kod kojih ne postoji objektivni dokaz o kreditnom gubitku obračun rezervisanja će se računati za period do dospeća kredita a ne za period od godinu dana.

- Izmene i dopune MRS 7 – Inicijativa za obelodanjivanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godine);
- Izmene i dopune MRS 12 Porezi na dobitak (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godine);
- Ciklus godišnjeg unapređenja MSFI 2014.- 2016. – Izmene i dopune MSFI 12 Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godine).
- MSFI 15 Prihodi po osnovu ugovora sa korisnicima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);
- Izmene i dopune MSFI 2 Plaćanje akcijama (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);
- Primena MSFI 9 Finansijski instrumenti u sklopu MSFI 4 Ugovori o osiguranju (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);
- Izmene i dopune MRS 40 Investicione nekretnine – transfer investicionih nekretnina (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine)
- Ciklus godišnjeg unapređenja MSFI 2014.- 2016. – Izmene i dopune MSFI 1 Prva primena MSFI i MRS 28 Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);
- IFRIC 22 tumačenja – Devizno poslovanje i razmatranje unapređenja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);
- MSFI 16 Lizing (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine);

MSFI 16 definiše priznavanje, merenje, prezentaciju i obelodanjivanje lizinga. Standard definiše pojedinačni računovodstveni model, zahtevajući od zakupaca priznavanje sredstava i obaveza za sve lizinge, osim ukoliko lizing ima dospeće kraće od 12 meseci ili ukoliko je sredstvo male vrednosti. Zakupodavac nastavlja da klasifikuje zakup kao operativni ili finansijski u skladu sa smernicama za računovodstveno obuhvatanje lizinga iz MSFI 16 koji zamenjuje postojeće smernice za MRS 17 Lizing.

Rukovodstvo Banke trenutno razmatra uticaj navedenih standarda i tumačenja na finansijske izveštaje Banke, kao i datum njihovog stupanja na snagu. Namera rukovodstva je puna primena zahteva MSFI 9 na datum njihove primene i u pogledu klasifikacije i u pogledu obračuna efekata obezvređenja u skladu sa zahtevima novog standarda.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Prihodi i rashodi po osnovu kamata

Prihodi i rashodi po osnovu kamata, uključujući zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunavaju se i evidentiraju u bilansu uspeha u periodu na koji se odnose u skladu sa načelom uzročnosti.

Prihodi od kamata i rashodi od kamata priznaju se u bilansu uspeha za sve instrumente koji nose kamatu, a na bazi obračunatih kamata primenom metode efektivne kamatne stope primenjujući Metodologiju merenja amortizovanih troškova koristeći metod efektivne kamatne stope. Prihodi od kamata uključuju i obračunati diskont od finansijskih instrumenata koji se drže do dospeća.

U skladu sa računovodstvenim politikama Banka prestaje sa priznavanjem prihoda od obračunate redovne kamate u sledećim slučajevima:

- donošenja odluke o pokretanju stečajnog postupka nad dužnikom,
- donošenja odluke o pokretanju sudskog postupka naplate potraživanja nad dužnikom,
- donošenja odluke nadležnog odbora o prestanku priznavanja prihoda po osnovu obračunate kamate, odnosno identifikovanjem drugih okolnosti koje otežavaju naplatu potraživanja i
- kada je dužnik pravno lice ili preduzetnik u docnji dužoj od 150 dana.

Nakon identifikacije objektivnih dokaza obezvređenja i priznavanja umanjenja vrednosti, prihod od kamata na ova potraživanja obračunava se primenom efektivne kamatne stope na neto osnovicu, odnosno korišćenjem kamatne stope koja se koristila za diskontovanje budućih tokova gotovine u svrhu odmeravanja gubitaka od umanjenja vrednosti.

3.2. Prihodi i rashodi po osnovu naknada i provizija

Prihodi i rashodi po osnovu naknada i provizija priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda, odnosno baziraju se na obračunskoj osnovi i u bilansu uspeha se priznaju u trenutku nastanka, odnosno dospeća za naplatu, osim prihoda od naknada za odobravanje kredita, garancija i drugih oblika jemstava, a u skladu sa MRS 18 "Prihodi".

Prihodi po osnovu naknada za odobravanje kredita, kod kojih je unapred poznat plan otplate se priznaju u bilans uspeha kao prihodi od kamata i vremenski se amortizuju primenom metoda efektivne kamatne stope.

Prihodi od naknada za odobravanje kredita kod kojih nije unapred poznat plan otplate (okvirni krediti, dozvoljena prekoračenja po tekućem računu, kreditne kartice i slični plasmani), garancija i drugih oblika jemstava se vremenski amortizuju primenom linearnog metoda.

Linearno se amortizuju i članarine po karticama i naknade za upravljanje sredstvima u ime i za račun trećih lica.

3.3. Preračunavanje iznosa u stranoj valuti

Poslovne promene nastale u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije, koji je važio na dan poslovne promene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije koji je važio na taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi od kursnih razlika u skladu sa MRS 21 "Efekti promena deviznih kurseva".

Dobici i gubici koji nastaju po osnovu ugrađenih finansijskih derivata u finansijska sredstva ili obaveze, u slučajevima vezivanja anuiteta za kurs dinara u odnosu na neku stranu valutu, obračunavaju se na dan bilansa i iskazuju se kao prihodi ili rashodi od promene vrednosti plasmana, u skladu sa MRS 39 "Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje". Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po zvaničnom srednjem kursu na dan bilansa stanja.

3.4. Nekretnine, postrojenja i oprema

Početno merenje građevinskih objekata vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Vrednovanje građevinskih objekata nakon početnog priznavanja vrši se primenom modela revalorizacije predviđenog MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, po revalorizovanom iznosu umanjenom za naknadnu akumuliranu amortizaciju i naknadne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti. Procenu revalorizovane vrednosti i preostalog veka trajanja građevinskog objekta vrši, najmanje jednom u tri godine, ovlašćeni procenjivač (sudski veštak građevinske struke). Procena tržišne vrednosti od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača izvršena je na dan 31. decembra 2015. godine.

Postrojenja i oprema iskazani su po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravke vrednosti.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu ili revalorizovanu vrednost nekretnina, investicionih nekretnina, postrojenja i opreme s ciljem da se sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog veka trajanja u skladu sa Pravilnikom o amortizaciji nematerijalnih ulaganja, osnovnih sredstava i investicionih nekretnina.

Tokom 2016. godine primenjivane su sledeće godišnje stope amortizacije:

Građevinski objekti	2,50%
Investicione nekretnine	2,50%
Kompjuterska oprema	20,00%
Nameštaj i ostala oprema	16,67%

3.5. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju Banka drži radi izdavanja u zakup i računovodstveno se obuhvata na osnovu MRS 40 Investicione nekretnine.

Početno merenje investicione nekretnine vrši se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja Banka meri svoju investicionu nekretninu po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ukupan iznos amortizacije.

Za obračun amortizacije investicionih nekretnina primenjuje se proporcionalni metod otpisivanja u procenjenom veku trajanja u skladu sa Pravilnikom o amortizaciji nematerijalnih ulaganja, osnovnih sredstava i investicionih nekretnina. Za amortizaciju investicionih nekretnina korišćen je rok od 40 godina, odnosno stopa amortizacije od 2,5%.

3.6. Nematerijalna ulaganja

Na dan 31. decembra 2016. godine nematerijalna ulaganja su iskazana po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti. Nematerijalno ulaganje je ulaganje u licence, patente i softvere.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu vrednost nematerijalnog ulaganja u ugovorenom periodu korišćenja ili procenjenom korisnom veku trajanja ukoliko nije ugovoren period korišćenja. U toku 2016. godine primenjivane su godišnje stope amortizacije od 16,67% - 75,01%, s ciljem da se ulaganje u potpunosti otpiše u toku njegovog trajanja. Stopa amortizacije od 75,01% odnosi se na Microsoft licence čiji je korisni vek upotrebe 16 meseci.

3.7. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Banke, od momenta kada se Banka ugovornim odredbama vezala za instrument. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum poravnjenja, odnosno datum kada je sredstvo isporučeno drugoj strani.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva

Finansijsko sredstvo (ili deo finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava) prestaje da se priznaje ukoliko:

- je došlo do isteka prava na gotovinske prilive po osnovu tog sredstva; ili
- je Banka prenela pravo na gotovinske prilive po osnovu sredstva ili je preuzela obavezu da izvrši isplatu primljene gotovine po osnovu tog sredstva u punom iznosu bez materijalno značajnog odlaganja plaćanja trećem licu po osnovu ugovora o prenosu i
- Banka je ili izvršila prenos svih rizika i koristi u vezi sa sredstvom, ili nije ni prenela, ni zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, ali je prenela kontrolu nad njim.

Kada je Banka prenela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je zaključila ugovor o prenosu, i pri tom nije niti prenela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj meri koliko je Banka angažovana u pogledu sredstva. Dalje angažovanje Banke, koje ima formu garancije na preneseno sredstvo, se vrednuje u iznosu originalne knjigovodstvene vrednosti sredstva ili iznosu maksimalnog iznosa naknade koju bi Banka morala da isplati, u zavisnosti koji iznos je niži.

Finansijske obaveze

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje ukoliko je ispunjenje te obaveze izvršeno, ukoliko je obaveza ukinuta ili ukoliko je isteklo važenje obaveze. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

Banka je klasifikovala finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju, krediti i potraživanja, finansijska sredstva koja se drže do dospeća i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju. Rukovodstvo Banke vrši klasifikaciju finansijskih instrumenata pri inicijalnom priznavanju.

3.7.1 Krediti i potraživanja

Kredit i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu.

Kredit i potraživanja koja su potekla od Banke se iskazuju na dan bilansa u visini bruto amortizovanih troškova umanjenih za pojedinačnu ispravku vrednosti. Bruto amortizovani troškovi predstavljaju ukupna potraživanja Banke od klijenta (uključujući neotplaćenu glavnica, nominalno obračunatu kamatu, kaznenu kamatu, potraživanja za naknade i ostala potraživanja) korigovana iznosom neamortizovanih naknada, a obračunata u skladu sa Metodologijom Banke za merenje amortizovanih troškova koristeći metod efektivne kamatne stope.

Pojedinačne ispravke vrednosti predstavljaju umanjenje vrednosti sredstva (vrednosti koja se može naplatiti) ispod knjigovodstvene vrednosti što je prouzrokovano povećanjem kreditnog rizika u vezi sa sredstvima, koji dovodi do negativne promene očekivanih tokova gotovine za ta sredstva, a obračunate u skladu sa Metodologijom Banke za izračunavanje ispravki vrednosti.

Banka knjiženjem pojedinačne ispravke vrednosti na teret rashoda vrši indirektno smanjenje vrednosti, kredita i potraživanja kada postoje objektivni dokazi neizvesnosti naplate, kao rezultat jedne ili više okolnosti (okolnost koja dovodi do gubitka), koje su se dogodile nakon inicijalnog priznavanja investicije, a ta okolnost koja vodi do gubitka ima uticaj na buduće procenjene tokove gotovine.

Okolnosti koje dovode do gubitka se identifikuju u trenutku kada:

- dužnik kasni u plaćanju više od 90 dana ili
- kada je došlo do druge okolnosti koja vodi do gubitka.

Tokom 2016. godine Banka je dopunila Računovodstvene politike zbog izmena regulative i tehnologije rada uvođenjem definicije direktnog otpisa potraživanja i opšteg otpusta duga:

- Direktni otpis potraživanja: Ukoliko Banka proceni da potraživanje neće biti naplaćeno, može primeniti računovodstvenu tehniku direktnog otpisa kredita i sličnih plasmana, kao i potraživanja koja proizilaze iz njih, tako što prestaje sa njihovim priznavanjem u bilansu Banke i vrši preknjižavanje u vanbilansnu evidenciju. Direktni otpis potraživanja ne podrazumeva odricanje Banke od zakonskih i ugovorenih prava, niti od naplate ovih potraživanja, već se vrši računovodstveni otpis iz bilansne evidencije banke, dok ova potraživanja nastavljaju da

se vode u vanbilansnoj evidenciji i Banka nastavlja da vodi započete aktivnosti naplate potraživanja. Banka može sprovesti direktan otpis potraživanja ukoliko su ista u potpunosti indirektno otpisana (100% ispravljena).

- Opšti otpust duga: U slučaju da Banka vrši trajno odustajanje od naplate potraživanja od dužnika, na bazi poravnania (sporazuma) sa dužnikom / sadužnicima, pravnoснаžne sudske odluke, izvršne isprave (presuda, rešenje), odluke nadležnog organa Banke ili ustupanjem potraživanja koje prouzrokuje prestanak prava na dalju naplatu može se sprovesti opšti otpust duga. U tom slučaju, sva potraživanja Banke se isknjižavaju iz bilansne i vanbilansne evidencije. Opštem otpustu kredita (zajma) i/ili potraživanja može i ne mora da prethodi direktni otpis kredita (zajma) i/ili potraživanja.

Krediti u dinarima, za koje je ugovorena zaštita od rizika vezivanjem za kurs dinara u odnosu na stranu valutu revalorizovani su u skladu sa konkretnim ugovorom za svaki kredit. Razlika između nominalne vrednosti neotplaćene glavnice i revalorizovanog iznosa iskazana je u okviru osnovnog finansijskog instrumenta.

3.7.2 Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa tačno utvrđenim rokom dospeća koje Banka namerava da drži do dospeća (izuzev onih koja spadaju pod definiciju kredita i potraživanja).

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća sastoje se od državnih zapisa Republike Srbije i državnih zapisa trezora Republike Srbije.

U ovu kategoriju ne mogu da se klasifikuju akcije, s obzirom da ova finansijska sredstva nemaju rok dospeća.

Prilikom inicijalnog priznavanja, Banka sredstvo vrednuje po amortizovanoj nabavnoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope. Troškovi transakcije koji se mogu direktno dovesti u vezu sa kupovinom ovog finansijskog sredstva se uključuju u obračun amortizovane nabavne vrednosti korišćenjem efektivne kamatne stope, tj. amortizuju se kroz bilans uspeha tokom trajanja tog instrumenta. Metod efektivne kamatne stope podrazumeva izračunavanje amortizacije primenom efektivne tržišne kamatne stope i raspodele prihoda od kamate tokom relevantnog perioda. Prihodi i rashodi od promene amortizovane nabavne vrednosti finansijskih sredstava, primenom metoda efektivne kamatne stope, se priznaju u bilansu uspeha.

Naknadno vrednovanje za promenu amortizovane nabavne vrednosti ovih sredstava se evidentira svakog dana kada dospeva za obračun kamata za to sredstvo koji je utvrđen ugovorom, kao i poslednjeg dana svakog meseca u toku poslovne godine.

Dobici i gubici od promene vrednosti finansijskog sredstva po osnovu kretanja kursa dinara (ako je sredstvo u stranoj valuti ili je u dinarima sa ugovorenim deviznom klauzulom) priznaju se takođe u bilansu uspeha kao prihodi i rashodi.

3.7.3 Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju

Finansijsko sredstvo po fer vrednosti, čiji se efekti promene u fer vrednosti iskazuju kroz bilans uspeha, predstavlja sredstvo koje je klasifikovano kao namenjeno trgovanju što podrazumeva da je stečeno prvenstveno u svrhu prodaje ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti, radi ostvarivanja profita u kratkom roku iz kratkoročnog fluktuiranja cena ili posredničke marže.

Finansijska sredstva namenjena trgovanju sastoje se od obveznica deponovane devizine štednje i akcija banaka i preduzeća kojima se kontinuirano trguje na Beogradskoj berzi. Hartije od vrednosti kojima se trguje na dan bilansa se iskazuju po poštenoj-fer vrednosti, a priznati dobitak ili gubitak koji proizilazi iz promene u poštenoj vrednosti finansijskog sredstva uključuje se u neto dobitak ili gubitak. Poštena vrednost je tržišna vrednost finansijskog sredstva utvrđena na dan bilansa na berzi na kojoj se tim sredstvom trguje.

U finansijska sredstva po fer vrednosti spadaju i derivati. Derivat predstavlja finansijski instrument ili drugi ugovor koga obeležavaju tri karakteristike:

- njegova vrednost se menja (kao posledica promene definisane/ugovorene kamatne stope ili cene finansijskog instrumenta ili berzanske cene ili kursa valute ili indeksa rasta cena ili druge promenljive vrednosti),
- uopšte ne zahteva početno neto ulaganje ili zahteva početno neto ulaganje koje je manje nego kod drugih tipova ugovora za koje se očekuje da će imati slične reakcije na promene u tržišnim uslovima, i
- biće izmiren u budućnosti.

Početno priznavanje derivata vrši se u momentu kada je izvršeno zaključenje derivatnog ugovora, kada se iznos nominalne glavnice na koji se ugovara odnosni derivat evidentira vanbilansno. Bilansno se u aktivi ili pasivi iskazuje inicijalna pozitivna ili negativna razlika fer vrednosti derivata. Naknadno vrednovanje fer vrednosti derivata se evidentira na kraju svakog dana, pri čemu se efekat promene fer vrednosti evidentira u bilansu uspeha kao pozitivan ili negativan efekat promene vrednosti derivata. Pozitivna fer vrednost derivata se iskazuje kao sredstvo, a negativna fer vrednost derivata kao obaveza. Prestanak priznavanja derivata se vrši u momentu kada ističu ugovorna prava i obaveze (razmena gotovinskih tokova) proistekle iz derivata, odnosno na datum izvršenja. Datumom izvršenja zatvara se knjigovodstvena vrednost sredstva i storniraju svi prihodi i rashodi od promene vrednosti po tom sredstvu. U slučaju da u zemlji postoji aktivno tržište derivata krajnji efekat prodaje utiče na bilans uspeha kao dobitak ili gubitak od prodaje derivata. U slučaju da u zemlji ne postoji aktivno tržište derivata Banka će krajnji efekat prodaje na bilans uspeha i drugačije evidentirati, a u skladu sa Uputstvom o sprovođenju računovodstvenih politika koje se odnose na priznavanje i vrednovanje finansijskih instrumenata osim kredita i potraživanja.

3.7.4 Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju predstavljaju nederivatna finansijska sredstva koja su klasifikovana kao raspoloživa za prodaju, ili koja nisu klasifikovana kao krediti i potraživanja, ulaganja koja se drže do dospeća i finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Sredstva raspoloživa za prodaju su stečena u svrhu prodaje radi ostvarivanja profita u roku koji nije određen u bliskoj budućnosti.

Prilikom inicijalnog priznavanja finansijskog sredstva raspoloživog za prodaju, Banka sredstvo vrednuje po fer vrednosti uvećanoj za troškove transakcije. Ovi troškovi su inicijalno kapitalizuju, povećavaju vrednost sredstva i ne priznaju se kao rashod u bilansu uspeha.

Nakon inicijalnog priznavanja, banka vrednuje finansijska sredstva raspoloživa za prodaju po njihovoj fer vrednosti, uz priznavanje dobitaka i gubitaka od promene vrednosti u revalorizacionim rezervama u okviru kapitala. U okviru kapitala ne priznaju se dobiti i gubici od promene vrednosti finansijskog sredstva po osnovu:

- kretanja kursa dinara (ako je sredstvo u stranoj valuti ili sadrži valutnu klauzulu) i
- obezvređenja vrednosti finansijskih sredstava, po osnovu dugotrajnog i kontinuiranog pada vrednosti u periodu dužem od 12 meseci u značajnom iznosu kada se akumulirani gubici koji su priznati u kapitalu isknjižavaju i priznaju u bilansu uspeha kao rashodi obezvređenja.

Naknadno vrednovanje se evidentira kvartalno. Na dan prodaje, iznosom koji je dobijen prodajom sredstva zatvara se knjigovodstvena vrednost sredstva i revalorizacione rezerve po tom sredstvu, a razlika se priznaje kao dobitak ili gubitak od prodaje.

3.7.5 Obezvređenje finansijskih instrumenata

Po IAS 39, finansijskim sredstvima ili grupi finansijskih sredstava ispravlja se vrednost i dolazi do korekcije gubitka ako, i samo ako, postoji objektivni dokaz neizvesnosti usled jedne ili više okolnosti do kojih je došlo nakon inicijalnog priznavanja finansijskih sredstava i ako okolnost (ili okolnosti) koja dovodi do gubitka ima uticaj na procenjene buduće tokove gotovine finansijskih sredstava ili grupe sredstava koje mogu pouzdano biti ocenjene. Mogući ili očekivani budući trendovi koji mogu dovesti do gubitka u budućnosti ne pružaju objektivni dokaz neizvesnosti.

3.8. Gotovina i sredstva kod centralne banke

Pod gotovinom i sredstvima kod centralne banke, iskazuje se gotovina u dinarima i stranoj valuti, odnosno gotovina na žiro i tekućim računima, gotovina u blagajni i ostala novčana sredstva u dinarima i stranoj valuti, zlato i ostali plemeniti metali deponovani viškovi likvidnih sredstava banke kod Narodne banke Srbije. U izveštaju o tokovima gotovine pod gotovinom se smatraju gotovina u domaćoj i stranoj valuti u blagajnama, sredstva na računu kod drugih banaka, kao i slobodna sredstva kod Narodne banke Srbije.

3.9. Plasmani i obaveze po poslovima u ime i za račun trećih lica

Plasmani i obaveze po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja uz naknadu, nisu uključeni u bilans stanja Banke.

3.10. Porezi i doprinosi

Porez iz dobitka

Za računovodstveno obuhvatanje i utvrđivanje poreza iz dobitka Banka koristi MRS 12 "Porezi na dobitak" i Zakon o porezu na dobit pravnih lica.

Porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 15% na iznos dobitka pre oporezivanja, po odbitku efekata stalnih razlika koje propisanu poresku stopu svode na efektivnu poresku stopu.

Konačni iznos obaveze po osnovu poreza na dobitak utvrđuje se primenom propisane poreske stope na poresku osnovicu utvrđenu poreskim bilansom.

Zakon o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici koji su iskazani u poreskom bilansu do 2009. godine mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda u narednih deset godina, a gubici ostvareni i iskazani u poreskom bilansu za 2010. godinu i nakon ovog perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina. Takvi poreski gubici, do iznosa za koji se predviđa da će postojati budući oporezivi dobitak na osnovu koga će se oni iskoristiti, priznaju se u bilansu stanja kao odloženo poresko sredstvo. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte poreskih gubitaka i poreskih kredita, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode i efekte svođenja na tržišnu vrednost HOV-a, do stepena do koga će verovatno postojati poreska dobit od koje se preneti poreski gubitak i krediti mogu umanjiti.

Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju po metodi obaveza, prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza, u finansijskim izveštajima, i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja. Trenutno važeća poreska stopa na dan bilansa stanja je korišćena za obračun iznosa odloženih poreza.

Odložene poreske obaveze priznaju se na sve oporezive privremene razlike, izuzev ukoliko odložene poreske obaveze proističu iz inicijalnog priznavanja "goodwill-a" ili sredstava i obaveza u transakciji, koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit, niti na oporezivu dobit ili gubitak, kao i ukoliko se odnose na oporezive privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, gde se trenutak ukidanja privremene razlike može kontrolisati i izvesno je da privremena razlika neće biti ukinuta u doglednom vremenskom periodu.

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve odbitne privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve oporezive privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti, izuzev ukoliko se odložena poreska sredstva odnose na privremene razlike nastale iz inicijalnog priznavanja sredstava ili obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit, niti na oporezivu dobit ili gubitak ili na odbitne privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, kada se odložena poreska sredstva priznaju samo do mere do koje je izvesno da će privremene razlike biti ukinute u doglednoj budućnosti i da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve privremene razlike mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na dan svakog bilansa stanja i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti, odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata, procenjuju se na dan svakog bilansa stanja i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva i obaveze, izračunavaju se primenom poreske stope za koju se očekuje da će biti efektivna u godini ostvarenja poreskih olakšica, odnosno, izmirenja odloženih poreskih obaveza, a na bazi zvaničnih poreskih stopa i propisa usvojenih ili suštinski usvojenih, na dan bilansa stanja.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda.

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, poreze i doprinose na zarade na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose u skladu sa republičkim, poreskim i opštim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih operativnih rashoda.

3.11. Fer vrednost

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije o fer vrednosti aktive ili pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije ili informacije do kojih se dolazi na osnovu alternativnih tehnika vrednovanja kada se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. Ne postoji dovoljno tržišno iskustvo, stabilnost i likvidnost kod kupovine ili prodaje finansijske aktive ili pasive pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, fer vrednost nije moguće pouzdano utvrditi. Po mišljenju rukovodstva, iznosi u finansijskim izveštajima odražavaju realnu vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe finansijskog izveštavanja u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije i propisima Narodne banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

3.12. Kapital i rezerve

Kapital Banke je ostatak imovine Banke nakon odbitka svih njenih obaveza. Kapital se ne procenjuje i ne meri posebno. Ukupan kapital Banke se sastoji od akcijskog kapitala, rezervi i neraspoređenog dobitka. Banka iz neraspoređenog dobitka formira rezerve iz dobiti.

3.13. Beneficije zaposlenih

Banka nema sopstvene penziona fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovane obaveze na dan 31. decembra 2016. godine.

Na dan 31. decembra 2016. godine Banka je izvršila rezervisanje po osnovu otpremnina za odlazak u penziju i neiskorišćenih dana godišnjeg odmora, a na osnovu procene rezervisanja od strane ovlašćenog aktuara. Rezervisanja su formirana na osnovu sledećih pretpostavki:

Godišnji rast plata zaposlenih	4,00%
Diskontna stopa	6,00%
Stopa fluktuacije	6,00%

Na dan 4. januar 2017. godine sklopljen je novi Kolektivni ugovor između menadžmenta i sindikata Banke kojim je ukinuto pravo zaposlenih na isplatu jubilarnih nagrada. Saglasnost sindikata na izmene elemenata ugovora je postojala na dan 31. decembar 2016. godine.

3.14. Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti. Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva objektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

3.15. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Banka ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, kao rezultat prošlih događaja, i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza, i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze. Radi održavanja najbolje moguće procene, rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum.

Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze, rezervisanje se ukida u korist prihoda. Rezervisanje se prati po vrstama, i može da se koristi samo za izdatke za koje je prvobitno bilo priznato. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala (Napomena 25).

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.16. Obezvređenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja, nekretnine i oprema Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja fer vrednost umanjena za troškove prodaje. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a), kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

3.17. Merenje fer vrednosti

Fer vrednost je cena koja bi se naplatila u slučaju prodaje neke imovine ili platila za prenos obaveze u redovnim transakcijama između tržišnih učesnika na datum vrednovanja.

Banka meri fer vrednost nekog instrumenta koristeći navedene cene na aktivnom tržištu za taj instrument. Tržište se smatra aktivnim ukoliko se na njemu transakcije za neko sredstvo ili obavezu odigravaju sa dovoljnom učestalošću i u obimu da obezbedi informacije o cenama na stalnoj osnovi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Ostala sredstva, obaveze i hartije od vrednosti se svode na fer vrednost diskontovanjem budućih novčanih tokova uz korišćenje tekućih kamatnih stopa koje ne odstupaju značajno od tržišnih kamatnih stopa. Rukovodstvo je mišljenja da nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

4a) PRIHODI OD KAMATA

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2016.	2015.
Na kredite u dinarima:		
Bankama	997	4.760
Preduzećima	672.067	784.112
Preduzetnicima	123.270	143.595
Lokalnoj samoupravi	16.613	92.950
Stanovništvu	453.759	393.599
Drugim komitentima	86.749	13.856
	1.353.455	1.432.872
Na kredite u stranoj valuti:		
Preduzećima	48.949	65.595
Preduzetnicima	368	532
Stanovništvu	135	193
Drugim komitentima	93	60
	49.545	66.380
Na depozite u dinarima:		
Bankama	24.355	47.881
Na depozite u stranoj valuti:		
Bankama	53	163
Strana lica	1.379	4.656
	1.432	4.819
Prihodi od kamata po osnovu HOV:		
U dinarima	151.369	61.072
U stranoj valuti	24.088	13.004
	175.457	74.076
Prihodi od kamata po osnovu ostalih plasmana:		
U dinarima	385	595
U stranoj valuti	204	189
	589	784
UKUPNO:	1.604.833	1.626.812

Ukupni priznati prihodi od kamata na obezvređene kredite na dan 31. decembar 2016. godine iznose 184.310 hiljada RSD (31. decembar 2015. godine 162.896 hiljada RSD).

4b) RASHODI OD KAMATA

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2016.	2015.
Na kredite u dinarima:		
Od banaka	4.439	13
	4.439	13
Na kredite u stranoj valuti:		
Od banaka	104.970	247.196
	104.970	247.196
Na depozite u dinarima:		
Od banaka	17.270	10.918
Od javnih preduzeća	3.874	698
Od preduzeća	18.639	13.189
Od preduzetnika	41	369
Od javnog sektora	1.111	539
Od stanovništva	12.850	14.605
Od ostalih komitenata	13.178	25.339
	66.963	65.657
Na depozite u stranoj valuti:		
Od banaka	-	2.442
Od preduzeća	20.539	31.219
Od preduzetnika	23	61
Od stanovništva	61.621	99.690
Od ostalih komitenata	1.316	1.403
	83.499	134.815
UKUPNO:	259.871	447.681

5a) PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2016.	2015.
U dinarima:		
Od banaka i drugih finansijskih institucija	48.344	28.717
Od javnih preduzeća	1.374	2.337
Od preduzeća	363.489	380.825
Od preduzetnika	84.022	97.107
Od javnog sektora	75	23
Od stanovništva	137.988	125.016
Od stranih pravnih i fizičkih lica	1.608	2.924
Od ostalih komitenata	9.818	5.850
	646.718	642.799

**U hiljadama dinara
Za godinu koja se završava
31. decembra**

	2016.	2015.
U stranoj valuti:		
Od stranih banaka	11.483	10.702
Od Western Uniona	2.678	3.410
Od fizičkih lica	1.618	1.111
Od preduzetnika	1.349	988
Od ostalih komitenata	43	23
	17.171	16.234
UKUPNO:	663.889	659.033

5b) RASHODI NAKNADA I PROVIZIJA

**U hiljadama dinara
Za godinu koja se završava
31. decembra**

	2016.	2015.
U dinarima:		
Od banaka i drugih finansijskih institucija	22.525	24.669
Od preduzeća	33.219	29.580
Od preduzetnika	84	155
Od javnog sektora	316	312
Od ostalih komitenata	11.253	10.102
	67.397	64.818
U stranoj valuti:		
Od banaka i drugih finansijskih institucija	7.995	6.307
Od stranih lica	11.941	12.176
	19.936	18.483
UKUPNO:	87.333	83.301

6. NETO DOBITAK/(GUBITAK) PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA NAMENJENIH TRGOVANJU

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2016.	2015.
Dobici po osnovu prodaje hartija od vrednosti i ostalih finansijskih sredstava koji su namenjeni trgovanju	5.063	1
Gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti i ostalih finansijskih sredstava koji su namenjeni trgovanju	(290)	-
Neto dobitak/(gubitak)	4.773	1
Prihodi od promene fer vrednosti hartija od vrednosti i ostalih finansijskih sredstava koji su namenjeni trgovanju	19.219	36.789
Rashodi od promene fer vrednosti hartija od vrednosti i ostalih finansijskih sredstava koji su namenjeni trgovanju	(12.346)	(10.469)
Neto dobitak/(gubitak)	6.873	26.320
UKUPNO:	11.646	26.321

7. NETO PRIHODI/(RASHODI) OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2016.	2015.
Prihodi po osnovu pozitivnih kursnih razlika	1.480.764	2.098.677
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika po osnovu ugovorene valutne klauzule	1.043.672	1.299.212
UKUPNO	2.524.436	3.397.889
Rashodi po osnovu negativnih kursnih razlika	(1.706.983)	(2.195.362)
Rashodi od negativnih kursnih razlika po osnovu ugovorene valutne klauzule	(816.955)	(1.213.014)
UKUPNO	(2.523.938)	(3.408.376)
Neto prihodi/(rashodi) od kursnih razlika	498	(10.487)

Pozicija neto prihodi kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule u bilansu uspeha iznosi 498 hiljada dinara i posledica je valutne strukture i efekata ugovorene valutne klauzule bilansne aktive i valutne strukture i efekata ugovorene valutne klauzule bilansne pasive Banke. Učešće deviznih pozicija u ukupnoj bilansnoj aktivni iznosi 63,15% učešće deviznih pozicija u ukupnoj bilansnoj pasivi iznosi 62,97%.

8. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2016.	2015.
Operativno poslovanje	4.099	3.910
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja	-	3.266
Prodaja osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	3.994	2.200
Od dividendi i učešća	3.144	1.058
Viškovi	-	103
Ostali prihodi	9.731	9.321
Od promene vrednosti obaveza	27	24.558
UKUPNO:	20.995	44.416

9. NETO PRIHODI/(RASHODI) PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA I KREDITNO RIZIČNIH VANBILANSNIH STAVKI

a) knjiženja na teret/u korist rezultata

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2016.	2015.
Rashodi indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija	(1.042.406)	(1.436.403)
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija	659.760	675.246
Neto prihod/(rashod)	(382.646)	(761.157)
Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije	(9.333)	(1.772)
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije	1.772	2.815
Neto prihod/(rashod)	(7.561)	1.043
Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja	(488)	(1.739)
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	1.406	101
Neto prihod/(rashod)	918	(1.638)
UKUPNO:	(389.289)	(761.752)

b) kretanje na računima ispravke vrednosti

	Kredit i potraživanja od banaka (napomena 15.)	Kredit i potraživanja od komitenata (napomena 16.)	Finansijska sredstva (napomena 14.)	Ostala sredstva (napomena 18.)	Ukupno
Stanje na početku godine	12	4.813.167	162	70.441	4.883.782
Indirektni otpisi plasmana (napomena 9a)	-	926.965	223	3.514	930.702
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana (napomena 9a)	-	(648.413)	(69)	(11.278)	(659.760)
Kursne razlike	-	(1.630)	-	15	(1.615)
Indeksiranje IV valutna klauzula	-	39.224	(91)	-	39.133
Otpis	-	(2.330.869)	-	(19.539)	(2.350.408)
Ostalo	19.734	(21.234)	-	295	(1.205)
Stanje na kraju godine	19.746	2.777.210	225	43.448	2.840.629

Banka je za period koji se završava 31. decembra 2016. godine izvršila priznavanje prihoda od kamate na obezvređene plasmane primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost plasmana odnosno njegovu neto vrednost uz korekciju evidentiranih prihoda u okviru Bilansa uspeha i uz obračun ispravke vrednosti potraživanja po tom osnovu uz korekciju evidentiranih indirektnih otpisa plasmana, bez korekcije računa ispravke vrednosti u bilansu stanja po tom osnovu. Navedene pozicije su korigovane po tom osnovu za iznos od 111.704 hiljada RSD. Usled navedenog rashodi indirektnih otpisa plasmana u bilansu uspeha su veći za isti iznos u odnosu na iznos rashoda prikazan u tabeli kretanja na računima ispravke vrednosti.

10. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2016.	2015.
Troškovi zarada i naknada zarada	406.900	351.689
Troškovi poreza na zarade i naknade zarada	51.402	44.259
Troškovi doprinosa na zarade i naknade zarada	106.558	94.123
Ostali lični rashodi	34.969	36.858
Rashodi rezervisanja za penzije i drugih rezervisanja za zaposlene	4.230	-
Prihodi od ukidanja rezervisanja za jubilarne nagrade	(19.523)	-
UKUPNO	584.536	526.929

U okviru pozicije Troškovi zarada i naknada zarada iznos 26.857 hiljade dinara odnosi se na primanja članova Izvršnog odbora, a naknade članovima Upravnog odbora u okviru pozicije ostali lični rashodi iznose 12.169 hiljada dinara.

U toku 2016. godine dogovorom menadžmenta i sindikata Banke ukinuto je pravo zaposlenih na isplatu jubilarnih nagrada definisano Kolektivnim ugovorom. Shodno navedenom, Banka je izvršila ukidanje rezervisanja za jubilarne nagrade u ukupnom iznosu od 19.523 hiljade dinara.

11. OSTALI RASHODI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2016.	2015.
Operativni rashodi		
Troškovi materijala	57.151	52.144
Troškovi proizvodnih usluga	321.164	177.357
Nematerijalni troškovi	248.456	232.831
Troškovi poreza	8.169	9.227
Troškovi doprinosa	97.995	86.981
Ostali troškovi	1.537	109
Rashodi po osnovu rezervisanja za obaveze	3.001	36.958
Rashodi ostalih rezervisanja	-	981
Ostali poslovni rashodi		
Gubici po osnovu rashodovanja i otpisa osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	-	1
Ostali rashodi	364	1.363
Rashodi po osnovu promene vrednosti obaveza	-	20.366
UKUPNO	737.837	618.318

U okviru pozicije troškovi proizvodnih usluga najveći iznos se odnosi na troškove zakupnina 132.298 hiljada dinara, a u okviru pozicije nematerijalni troškovi najznačajniji iznos predstavljaju plaćene premije osiguranja 98.008 hiljada dinara, od čega najveći iznos predstavlja plaćena premija osiguranja depozita građana od 84.394 hiljade dinara i premija osiguranja u iznosu 9.577 hiljada dinara po osnovu gotovinskih kredita za penzionere.

12. POREZ NA DOBIT

a) komponente poreza na dobitak

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2016.	2015.
Odloženi porez	-	2.344
Efekat na bruto dobitak/gubitak	-	2.344

b) usaglašavanje poreza na dobitak i propisane poreske stope

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2016.	2015.
Gubitak/dobitak pre oporezivanja	136.080	(187.811)
Porez po stopi od 15%	20.412	-
Poreski efekti rashoda koji se ne priznaju u poreskom bilansu i ostala usklađivanja rashoda	(2.821)	(22.533)
Poreski efekti prihoda od dužničkih hartija i ostala usklađivanja prihoda	(29.924)	11.062
Usklađivanja po osnovu transfernih cena	914	-
Porez iskazan u poreskom bilansu	-	-

c) komponente odloženih poreskih sredstava

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2016.	2015.
Privremene razlike na osnovnim sredstvima	11.762	10.747
Poreski kredit po osnovu poreskih gubitaka	43.194	29.746
Poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva	-	14.524
Obezvređenje HOV namenjenih trgovanju	7.437	7.376
Poreska sredstva	62.393	62.393

Struktura poreskih kredita:

Iznos preostalog poreskog kredita	Ispravka vrednosti	Ukupno	Godina do koje se prenosi
Poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva			
660	(660)	-	2017.
1.129	(1.129)	-	2018.
4.387	(4.387)	-	2020.
8.348	(8.348)	-	2023.
<u>14.524</u>	<u>(14.524)</u>	-	
Poreski kredit po osnovu poreskih gubitaka			
29.745	-	29.745	2018.
44.922	(31.473)	13.449	2019.
29.098	(29.098)	-	2020.
<u>11.420</u>	<u>(11.420)</u>	-	2021.
115.185	(71.991)	43.194	

13. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2016.	2015.
Žiro račun	1.639.413	1.249.706
Gotovina u blagajni u dinarima	297.637	227.895
Depoziti viškova likvidnih sredstava	-	350.000
Potraživanja za obračunatu kamatu, naknadu i proviziju po osnovu gotovine i sredstava kod centralne banke	19	22
Gotovina u blagajni u stranoj valuti	426.267	244.120
Obavezna rezerva kod NBS u stranoj valuti	1.727.276	2.009.664
UKUPNO	4.090.612	4.081.407

Obavezna rezerva u dinarima predstavlja minimalno prosečno stanje dinarskih sredstava koje Banka mora da izdvoji na svom žiro računu u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod NBS ("Službeni glasnik RS" br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015 i 102/2015).

U skladu sa tačkom 5. ove Odluke, Banka je dužna da obračunava i izdvaja dinarsku obaveznu rezervu po stopi od 5% na iznos prosečnog dnevnog stanja dinarskih depozita, kredita i ostalih obaveza sa ročnošću do dve godine u toku jednog kalendarskog meseca, dok je za depozite, kredite i ostale obaveze sa ročnošću preko dve godine stopa izdvajanja 0%. Obračun obavezne rezerve vrši se jedanput mesečno. Na iznos obračunate dinarske obavezne rezerve NBS obračunava i isplaćuje kamatu koja je u 2016. godini iznosila 1,75% na godišnjem nivou.

Na dan 31. decembra 2016. godine dinarska obavezna rezerva je obračunata u iznosu od 1.283.036 hiljada dinara.

Obavezna rezerva u stranoj valuti predstavlja minimalno prosečno stanje deviznih sredstava koje je Banka obavezna da izdvoji na svom računu kod NBS, a u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod NBS ("Službeni glasnik RS" br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015 i 102/2015). Banka je dužna da obračunava i izdvaja deviznu rezervu na iznos prosečnog dnevnog stanja deviznih depozita, kredita i ostalih obaveza u toku jednog kalendarskog meseca i to po stopi od 20% za ročnost do dve godine, 13% za ročnost preko dve godine i 100% za prosečno stanje dinarskih obaveza indeksiranih u stranoj valuti. Procenat obračunate devizne obavezne rezerve koji se izdvaja u dinarima iznosi 38% i odnosi se na depozite, kredite i ostale obaveze sa ročnošću do dve godine i 30% za depozite, kredite i ostale obaveze sa ročnošću preko dve godine. Narodna banka ne obračunava kamatu na izdvojena sredstva na računu devizne obavezne rezerve.

Banka je na dan 31. decembra 2016. godine bila u potpunosti usaglašena sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod NBS.

U narednoj tabeli prikazan je pregled usaglašavanja bilansne pozicije Gotovina i sredstava kod Centralne banke u bilansu stanja sa pozicijom Gotovina na kraju perioda iz Izveštaja o tokovima gotovine:

	U hiljadama dinara		
	Za godinu koja se završava		
	31. decembra 2016. godine		
	Gotovina i	Gotovina na	
	sredstva kod	kraju perioda	
	Centralne	u Izveštaju o	
	banke u	tokovima	
	bilansu stanja	gotovine	Razlika
Žiro račun	1.639.413	1.639.413	-
Gotovina u blagajni u dinarima	297.637	297.637	-
Potraživanja za obračunatu kamatu, naknadu i proviziju po osnovu gotovine i sredstava kod centralne banke	19	-	19
Gotovina u blagajni u stranoj valuti	426.267	426.267	-
Obavezna rezerva kod NBS u stranoj valuti	1.727.276	-	1.727.276
Devizni računi kod stranih banaka	-	519.896	(519.896)
UKUPNO	4.090.612	2.883.213	1.207.399

14. FINANSIJSKA SREDSTVA

U hiljadama dinara
Za godinu koja se završava
31. decembra

	2016.	2015.
a) Založena finansijska sredstva		
Trezorski zapisi Republike Srbije	-	358.154
Obveznice Republike Srbije	90.000	226.680
	90.000	584.834
b) Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju		
Akcije banaka u dinarima	519	8.344
Akcije preduzeća	23.465	18.805
Obveznice Republike Srbije	-	268.146
	23.984	295.295
Ispravka vrednosti	-	-
	23.984	295.295
c) Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju		
Obveznice lokalne samouprave	86.494	92.218
- Grad Šabac	39.650	39.069
- Grad Stara Pazova	21.753	28.082
- Autonomna Pokrajina Vojvodina	25.091	25.067
Trezorski zapisi Republike Srbije u dinarima	207.069	-
Obveznice RS u dinarima	1.947.447	-
Obveznice RS u stranoj valuti	936.810	152.293
	3.177.820	244.511
Ispravka vrednosti obveznica lokalne samouprave (Napomena 9)	(225)	(162)
	3.177.595	244.349
d) Finansijska sredstva koja se drže do dospeća		
U dinarima	1.168.704	3.027.802
Zapisi trezora Republike Srbije	598.823	2.772.295
Obveznice Republike Srbije	569.881	255.507
U stranoj valuti	184.621	421.386
Zapisi trezora Republike Srbije	-	241.089
Obveznice Republike Srbije	184.621	180.297
	1.353.325	3.449.188
Ispravka vrednosti	-	-
	1.353.325	3.449.188

Na dan 31. decembra 2016. godine hartije od vrednosti i plasmani kojima se trguje na Beogradskoj berzi sastoje se od akcija banaka i preduzeća.

Portfolio hartija od vrednosti koje se drže do dospeća čine trezorski zapisi i obveznice koje je emitovala Republika Srbija.

15. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2016.	2015.
Kreditni po repo transakcijama	-	1.300.183
Potraživanja za obračunatu kamatu po kreditima, depozitima i ostalim plasmanima	7	6
Devizni računi	519.896	787.400
Kreditni dati u dinarima	19.732	-
Ostali plasmani u dinarima	123.520	-
Opozivi depoziti u stranoj valuti	-	243.252
Depoziti dati u stranoj valuti	122.073	724.242
Ostali plasmani u stranoj valuti	251.230	13
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana	1.933	1.795
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana u stranoj valuti	115	356
Bruto krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.038.506	3.057.247
Ispravka vrednosti (Napomena 9)	(19.746)	(12)
UKUPNO	1.018.760	3.057.235

Tokom 2016. godine Banka je po repo poslovima sa Narodnom bankom ostvarivala godišnju kamatnu stopu u rasponu od 2,52% do 2,99%. Na dan 31. decembar 2016. godine Banka nije imala kredite po osnovu repo transakcija.

Devizna sredstva kod Centralnog registra za HOV i devizna sredstva na transakcionim računima u inostranstvu na dan 31. decembar 2016. godine u dinarskoj protivvrednosti iznose 519.896 hiljada dinara (2015:787.400 hiljada dinara) što se vidi na poziciji devizni računi. Najveći saldo čini stanje na računima kod Commerzbank AG (320.521 hiljada dinara), Deutsche Bank AG (109.660 hiljada dinara) i Halkbank AD Skopje (38.385 hiljada dinara).

Pozicija depoziti dati u stranoj valuti odnosi se na depozit koji je banka oročila kod Turkiye Halk Bankasi AS u iznosu od 117.135 hiljada dinara odnosno 1.000 hiljada USD i namenski depozit kod Centralnog registra hartija od vrednosti u iznosu od 4.938 hiljada dinara.

Pozicija Ostali plasmani u dinarima odnosi se na potraživanje od Narodne banke Srbije za ugovorenu kupoprodaju deviza.

Pozicija Ostali plasmani u stranoj valuti odnosi se u najvećem delu na potraživanja za ugovorenu kupoprodaju deviza:

- od domaćih banaka (Erste bank a.d. Novi Sad i OTP banka Srbija a.d. Novi Sad) u iznosu 185.208 hiljada dinara,
- od stranih banaka (Commerzbank AG, Frankfurt i Deutsche bank Trust Company, New York) u iznosu 66.009 hiljada dinara.

Ispravka vrednosti plasmana bankama u iznosu od 19.746 hiljada dinara se najvećim delom odnosi na plasmane odobrene ranijih godina klijentu Finera factoring DOO (18.355 hiljada dinara) koga je banka u toku 2016. godine ispravno klasifikovala u poziciju Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija po osnovu sektorske strukture Ostale usluge kreditiranja i finansiranja osim osiguranja i penzijskih fondova. Plasman je na dan 31. decembar 2015. godine bio klasifikovan u okviru pozicije Krediti i potraživanja od komitenata u iznosu od 18.081 hiljada dinara i u celosti ispravljen.

16. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2016.	2015.
Potraživanja za obračunatu kamatu po kreditima, depozitima i ostalim plasmanima	92.226	89.290
Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju po kreditima, depozitima i ostalim plasmanima	11.691	14.204
Potraživanja za obračunatu kamatu po kreditima, depozitima i ostalim plasmanima u stranoj valuti	1.883	1.466
Kreditni dati u dinarima	25.835.462	22.474.532
Ostali plasmani u dinarima	304.995	408.495
Kreditni i plasmani u stranoj valuti	564.259	978.395
Ostali plasmani u stranoj valuti	9.557	30.096
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana	49.855	94.903
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana u stranoj valuti	14	23
Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope	(94.949)	(82.754)
Bruto krediti i potraživanja od komitenata	26.774.993	24.008.650
Ispravka vrednosti (napomena 9)	(2.777.210)	(4.813.167)
UKUPNO	23.997.783	19.195.483

Kratkoročni krediti su plasirani privrednim društvima i preduzetnicima za unapređenje proizvodnje, prometa robe, pružanje usluga, uvoza, izvoza, održavanje tekuće likvidnosti i ostale namene. Kratkoročni krediti su odobravani sa rokom otplate od 1 do 12 meseci i to u dinarima, dinarskoj protivvrednosti valutnog iznosa i u stranoj valuti.

Kreditni iz potencijala Banke do jedne godine u dinarima odobravani su uz kamatne stope na godišnjem nivou u rasponu od 6m BELIBOR + od 0,50% do 29,84%, dok su krediti do jedne godine u dinarima uz ugovorenu valutnu klauzulu i krediti u stranoj valuti, odobravani uz kamatne stope na godišnjem nivou u rasponu od 3m EURIBOR + od 2,50% do 9,00%.

Dugoročni krediti odobravani su u dinarima sa i bez valutne klauzule, u stranoj valuti po fiksnim i varijabilnim stopama.

Najveći deo plasiranih dugoročnih kredita u toku 2016. godine odnosio se na:

- 4.274.918 EUR iz kreditne linije NBS – Odeljenja za upravljanje Fondom revolving kredita. Krediti su odobravani malim i srednjim privrednim društvima za kupovinu opreme, kupovinu i izgradnju objekata u kojima se odvija proizvodnja, kao i za obrtni kapital. Rok otplate kredita je do 5 godina, uz grejs period do 12 meseci i godišnju kamatnu stopu u visini 3m LIBORA za EUR-e uvećanog za marginu od 2,75% do 3,25%;
- 3.820.000 EUR iz EIB kreditne linije, plasirani malim i srednjim preduzećima kao i preduzetnicima kroz dugoročne kredite. Namena je finansiranje ulaganja u osnovna sredstva sredstava uz period otplate do 10 godina, uz grejs period do 12 meseci. Kamatna stopa je varijabilna i sastoji se od marže EIB-a, marže Banke i fiksne marže Narodne Banke Srbije od 0,5% kao agenta. Prosečna odobrena kamatna stopa iznosi 3,05%.

Nad potraživanjima, sporednim pravima i zahtevima koji proističu iz kredita koji su finansirani iz sredstava dobijenih na osnovu Ugovora o kreditu zaključenog dana 9. juna 2011. godine sa GGF Southest B.V. uspostavljena je zaloga sa krajnjim rokom dospelosti potraživanja 15. decembra 2018. godine. Na dan 31. decembar 2016. godine iz ove kreditne linije se u korišćenju nalazi iznos od 11.146 hiljada dinara (90 hiljada evra).

Struktura pozicije krediti i potraživanja od komitenata

- Bruto krediti komitentima – privreda

Bruto krediti komitentima – privreda, na dan 31. decembra 2016. godine iznose 20.460.407 hiljade dinara i imaju sledeću strukturu:

Vrsta kredita	(u hiljadama dinara)	
	Stanje 31. decembar 2016. godine	Stanje 31. decembar 2015. godine
Kreditni iz potencijala banke RSD	3.543.383	3.121.736
Kreditni iz potencijala banke - subvencija	23.430	527.625
Kreditni iz potencijala banke EUR	11.684.941	9.465.679
Kreditni – kreditna linija EBRD	8.374	22.057
Kreditni malim i srednjim preduzećima EAR	1.328.099	1.555.703
Hit kreditni EFSE kreditna linija	346.709	747.858
Kreditni GGF kreditna linija	11.164	25.611
Kreditni pokriveni garancijom EIF	46.533	200.419
Kreditni za uštedu energije KFW	157.719	224.426
Kreditni kreditna linija EIB	2.901.172	3.608.236
Kreditni – kreditna linija FMO	82.009	146.402
Kreditni – kreditna linija Vlade Republike Italije	26.462	86.768
Kreditni iz kreditne linije IFC	1.610	15.748
Kreditni iz kreditne linije Demir-Halk Bank (Nederland) N.V.	298.802	-
Ukupno:	20.460.407	19.748.268

- Bruto krediti komitentima – stanovništvo

Ukupni bruto krediti komitentima – stanovništvo, na dan 31. decembra 2016. godine, iznose 6.253.866 hiljadu dinara i imaju sledeću strukturu:

(u hiljadama dinara)

Vrsta kredita	Stanje 31. decembar 2016. godine	Stanje 31. decembar 2015. godine
Potrošački krediti – energetska efikasnost	361.660	532.662
Potrošački krediti – kupovina automobila	31.609	60.413
Potrošački krediti – ostale namene	326.756	133.971
Gotovinski krediti	2.761.504	1.309.843
Stambeni krediti	2.530.638	1.893.575
Potraživanja po osnovu DinaCard kreditne kartice	10.265	16.090
Dozvoljen minus po tekućim računima	105.163	83.246
Nedozvoljen minus po tekućim računima i dospela potraživanja po kreditima	126.271	113.450
Ukupno:	6.253.866	4.143.250

Kretanje na računima ispravke vrednosti u toku godine (u hiljadama dinara)

	Kreditni i potraživanja od banaka	Kreditni i potraživanja komitenata	Finansijska sredstva	Ostala sredstva	Ukupno
Stanje na početku godine	12	4.813.167	162	70.441	4.883.782
Individualna ispravka	-	4.768.849	-	70.441	4.839.290
Grupna ispravka	12	44.318	162	-	44.492
Indirektni otpisi plasmata (napomena 9a)	-	926.965	223	3.514	930.702
Individualna ispravka	-	869.349	-	3.512	872.861
Grupna ispravka	-	57.616	223	2	57.841
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmata (napomena 9a)	-	(648.413)	(69)	(11.278)	(659.760)
Individualna ispravka	-	(637.314)	-	(25)	(637.339)
Grupna ispravka	-	(11.099)	(69)	(11.253)	(22.421)
Kursne razlike	-	(1.630)	-	15	(1.615)
Individualna ispravka	-	(1.629)	-	15	(1.614)
Grupna ispravka	-	(1)	-	-	(1)
Indeksiranje IV valutna klauzula	-	39.224	(91)	-	39.133
Individualna ispravka	-	38.943	-	-	38.943
Grupna ispravka	-	281	(91)	-	190
Otpisi	-	(2.330.869)	-	(19.539)	(2.350.408)
Individualna ispravka	-	(2.330.869)	-	(19.539)	(2.350.408)
Grupna ispravka	-	-	-	-	-
Ostala knjiženja	19.734	(21.234)	-	295	(1.205)
Individualna ispravka	-	-	-	295	295
Grupna ispravka	19.734	(21.234)	-	-	(1.500)
Stanje na kraju godine	19.746	2.777.210	225	43.448	2.840.629
Individualna ispravka	-	2.707.329	-	54.699	2.762.028
Grupna ispravka	19.746	69.881	225	(11.251)	78.601

17. OSNOVNA SREDSTVA, INVESTICIONE NEKRETNINE I NEMATERIJALNA ULAGANJA

a) NEMATERIJALNA ULAGANJA

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2016.	2015.
Nabavna vrednost		
Stanje 1. januar	96.663	86.614
Povećanja	85.605	10.049
Prodaja	-	-
Otuđivanje i rashodovanje	-	-
Stanje 31. decembar	182.268	96.663
Ispravka vrednosti		
Stanje 1. januar	68.578	41.002
Amortizacija	39.714	27.576
Prodaja	-	-
Otuđivanje i rashodovanje	-	-
Stanje 31. decembar	108.292	68.578
Neotpisana vrednost		
Stanje 31. decembar	73.976	28.085

b) NEKRETNINE

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2016.	2015.
Nabavna vrednost		
Stanje 1. januar	700.874	700.802
Povećanja	9.151	330
Prodaja	(5.920)	(258)
Otuđivanje i rashodovanje	-	-
Stanje 31. decembar	704.105	700.874
Ispravka vrednosti		
Stanje 1. januar	197.128	179.864
Amortizacija	17.447	17.522
Prodaja	(1.828)	(258)
Otuđivanje i rashodovanje	-	-
Stanje 31. decembar	212.747	197.128
Neotpisana vrednost		
Stanje 31. decembar	491.358	503.746

c) OPREMA

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava	
	31. decembra	
	2016.	2015.
Nabavna vrednost		
Stanje 1. januar	638.936	572.376
Povećanja	248.330	71.560
Prodaja	(10.066)	(5.000)
Otuđivanje i rashodovanje	(4.125)	-
Stanje 31. decembar	873.075	638.936
Ispravka vrednosti		
Stanje 1. januar	514.112	467.045
Amortizacija	46.063	47.067
Prodaja	(10.063)	-
Otuđivanje i rashodovanje	(4.125)	-
Stanje 31. decembar	545.987	514.112
Neotpisana vrednost		
Stanje 31. decembar	327.088	124.824

d) INVESTICIONE NEKRETNINE

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava	
	31. decembra	
	2016.	2015.
Nabavna vrednost		
Stanje 1. januar	147.643	147.643
Povećanja	-	-
Prodaja	-	-
Otuđivanje i rashodovanje	-	-
Stanje 31. decembar	147.643	147.643
Ispravka vrednosti		
Stanje 1. januar	17.615	13.853
Amortizacija	3.691	3.762
Prodaja	-	-
Otuđivanje i rashodovanje	-	-
Stanje 31. decembar	21.306	17.615
Neotpisana vrednost		
Stanje 31. decembar	126.337	130.028

Troškovi amortizacije za tekuću godinu iznose 106.915 hiljade dinara, od čega se na nematerijalna ulaganja odnosi 39.714 hiljade dinara, na građevinske objekte 17.447 hiljade dinara, na opremu 37.341 hiljada dinara, na ulaganja u tuđa osnovna sredstva 8.722 hiljade dinara i na investicione nekretnine 3.691 hiljade dinara.

Procena vrednosti građevinskih objekata se, u skladu sa računovodstvenim politikama Banke, vrši svake tri godine. Banka je angažovala ovlašćenog procenitelja koji je izvršio procenu svih građevinskih objekata koji su u vlasništvu banke sa stanjem na dan 31. decembar 2015. godine. Prilikom procene vrednosti objekata korišćen je tržišni pristup. Procenitelj je u svom izveštaju koji je dostavio banci konstatovao da knjigovodstvena vrednost objekata koji su u vlasništvu Banke ne odstupa od tržišne vrednosti. Banka je na dan 31. decembar 2016. godine izvršila test obezvređenja vrednosti građevinskih objekata i investicionih nekretnina razmatranjem kretanja na tržištu nekretnina u toku 2016. godine. Nije utvrđeno postojanje obezvređenja. Procenjena vrednost investicionih nekretnina prema izveštaju ovlašćenog procenitelja na dan 31. decembar 2015. godine iznosila je 130.020 hiljada dinara. Budući da nije bilo značajnih promena na tržištu nekretnina zaključeno je da fer vrednost investicionih nekretnina na dan bilansa ne odstupa od njene poslednje procene izvršene na dan 31. decembra 2015. godine.

U slučaju da banka primenjuje model nabavne vrednosti umanjene za amortizaciju kod obračuna vrednosti građevinskih objekata koje su u vlasništvu Banke knjigovodstvena vrednost građevinskih objekata i na dan 31. decembar 2016. godine iznosila bi 491.358 hiljade dinara.

Na dan 31. decembra 2016. godine, Banka ima vlasništvo nad sredstvima kojima raspolaže i nema tereta upisanih na imovini.

U toku 2016. godine Banka je izvršila prodaju dva građevinska objekta na lokacijama ul. Radiša Poštić broj 11, Čačak i u ul. Danice Marković broj 74, Čačak. Banka je bila vlasnik pomenutih nepokretnosti od 2003. godine, a iste je prodala u aprilu i maju 2016. godine. Knjigovodstvena vrednost nepokretnosti u ul. Radiša Poštić momentu prodaje iznosila je 1.859 hiljada dinara, nepokretnost je prodana za 2.821 hiljadu dinara. Knjigovodstvena vrednost nepokretnosti u ul. Danice Marković u momentu prodaje iznosila je 2.233 hiljade dinara, a ista je prodana za 3.269 hiljada dinara.

Najveći iznos ulaganja u 2016. godine odnosi se na IT opremu, opremanje novootvorenih filijala i rebrandiranje organizacionih delova Banke.

Najveći deo povećanja nematerijalnih ulaganja odnosi se na nabavku Microsoft licenci u iznosu 58.031 hiljada dinara.

18. OSTALA SREDSTVA

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2016.	2015.
Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju po osnovu ostalih sredstava	10.089	8.174
Potraživanja po osnovu prodaje	2.640	1.159
Druga potraživanja iz redovnog poslovanja – subvencionisana kamata	27.352	27.010
Potraživanja za obračunatu kamatu po osnovu ostalih sredstava	10	10
Ostala potraživanja u dinarima	54.370	112.103
Ostala potraživanja u stranoj valuti	49.153	6.874
Ostale sredstva	3.349	22.294
Razgraničeni ostali troškovi	7.035	16.973
Razgraničeni ostali troškovi u stranoj valuti	-	15.052
Razgraničeni rashodi kamata u stranoj valuti	10.412	10.216
Zalihe	31.638	28.521
	196.048	248.386
Ispravka vrednosti (napomena 9)	(43.448)	(70.441)
UKUPNO	152.600	177.945

19. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2016.	2015.
DEPOZITI OD BANAKA		
Transakcioni depoziti	15.544	19.922
Namenski depoziti	6.059	6.554
Ostali depoziti	1.693.724	220.001
Ostale finansijske obaveze prema bankama	378.449	70.387
Obaveze po osnovu kamata i naknada prema bankama	1.312	2.047
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na depozite i ostale finansijske obaveze prema bankama	2.537	1.085
Ukupno depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	2.097.625	319.996

Pozicija Ostali depoziti odnosi se na kratkoročne depozite osiguravajućih organizacija u dinarima u iznosu 459.001 hiljada dinara i na depozite u stranoj valuti u iznosu 1.234.723 hiljada dinara (Turkiye Halk Bankasi A.S. Head Office).

Pozicija Ostale finansijske obaveze prema bankama odnosi se na:

- Dinarske finansijske obaveze odnose se na obaveze prema domaćim bankama (Erste bank a.d. Novi Sad i OTP banka Srbija a.d. Novi Sad) za ugovorenu kupoprodaju deviza u iznosu 185.165 hiljada dinara i na ostale finansijske obaveze u dinarima u iznosu 417 hiljada dinara.
- Devizne finansijske obaveze odnose se na obaveze za ugovorenu kupoprodaju deviza prema Narodnoj banci Srbije u iznosu 123.472 hiljada dinara i prema Commerzbank AG, Frankfurt i Deutsche bank Trust Company, New York u iznosu od 69.395 hiljada dinara.

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava	
	31. decembra	
	2016.	2015.
PRIMLJENI KREDITI OD BANAKA		
Primljeni krediti od banaka	617.362	381.385
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na kredite od banaka	26	3.482
Razgraničeni troškovi za obaveze iskazane po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope	-	(2.164)
Ukupno primljeni krediti od banaka	617.388	382.703
Ukupni depoziti, primljeni krediti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	2.715.013	702.699

Pozicija Primljeni krediti od banaka u iznosu od 617.362 hiljada dinara odnosi se na kreditnu liniju Demir-Halk Bank (Nederland) NVkoja dospeva 2019. godine. Otplata kredita se vrši u dve rate.

DOSPEĆA PRIMLJENIH KREDITA OD BANAKA

Kreditori	u hiljadama eur-a	u hiljadama dinara	u hiljadama eur-a	u hiljadama eur-a
	Stanje 31. decembar 2016.	Stanje 31. decembar 2016.	Dospeva u 2018.	Dospeva u 2019.
Demir-Halk Bank (Nederland)	5.000	617.362	2.500	2.500
UKUPNO	5.000	617.362	2.500	2.500

20. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2016.	2015.
DEPOZITI OD KOMITENATA		
Transakcioni depoziti	8.446.234	7.243.837
Štedni depoziti	7.116.709	5.275.801
Depoziti po osnovu datih kredita	1.024.804	913.090
Namenski depoziti	355.252	115.475
Ostali depoziti	2.283.691	1.946.525
Ostale finansijske obaveze prema komitentima	66.703	48.768
Obaveze po osnovu kamata i naknada prema komitentima	5.283	4.087
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na depozite i ostale finansijske obaveze prema komitentima	56.741	44.663
Ukupno depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	19.355.417	15.592.246
PRIMLJENI KREDITI OD KOMITENATA	2016.	2015.
Primljeni krediti od komitenata	6.744.982	7.778.540
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na kredite od komitenata	3.113	6.438
Razgraničeni troškovi za obaveze iskazane po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope	(2.460)	(3.844)
Ukupno primljeni krediti od komitenata	6.745.635	7.781.134
Ukupni depoziti, primljeni krediti i ostale obaveze prema drugim komitentima	26.101.052	23.373.380

Depoziti po viđenju u dinarima, najvećim delom, predstavljaju stanja tekućih računa preduzeća i drugih organizacija. Kamata na ova sredstva se obračunava i isplaćuje ukoliko je prosečno stanje depozita u prethodnom mesecu iznad 500.000 dinara. Standardna kamatna stopa na godišnjem nivou kretala se od 0,25% (za prosečan depozit u iznosu od 500.000 do 5.000.000 dinara) do 1,00% (za prosečan depozit u iznosu od preko 20.000.000 dinara).

Dinarski i devizni štedni uloz i tekući računi stanovništva su deponovani uz godišnju kamatnu stopu od 0,00% do 0,05%. Od avgusta 2016. godine Banka ne obračunava pasivu kamatnu stopu na predmetne kategorije depozita fizičkih lica i poljoprivrednika.

Kratkoročni depoziti stanovništva su oročeni uz godišnje kamatne stope u rasponu od 3,50% do 4,75% za dinarska sredstva, odnosno u rasponu od 0,30% do 1,20% za sredstva u stranoj valuti.

Dugoročni depoziti stanovništva su oročeni u rasponu od 1,10% do 2,00% za sredstva u stranoj valuti.

Depoziti po viđenju preduzeća i drugih organizacija u stranoj valuti su nekamatonosni. Standardne kamatne stope za kratkoročne depozite preduzeća i drugih organizacija u dinarima kretale su se u rasponu od referentne kamatne stope NBS umanjene za 4,00 procentnih poena do referentne kamatne stope NBS umanjene za 1,00 procentnih poena, u zavisnosti od ročnosti i visine depozita.

Primljeni krediti se odnose na dugoročne kredite od Evropske investicione banke u iznosu od 39,6 miliona evra, Nemačke razvojne banke (KfW) u iznosu od 2,7 miliona evra, Vlade Republike Italije u iznosu od 194 hiljade evra, Evropske agencije za rekonstrukciju u iznosu od 10,3 miliona evra i Green for Growth Fund - GGF 1,8 miliona.

U skladu sa definisanim limitima u ugovorima zaključenim sa Međunarodnim finansijskim institucijama, Nemačkom razvojnom bankom (KfW) i Green for Growth Fund-om (GGF), Banka je u obavezi da do konačne otplate obaveza po primljenim kreditima ispunjava određene finansijske pokazatelje. Na dan 31. decembra 2016. godine, Banka nije bila usklađena sa sledećim pokazateljima:

Finansijska institucija	Pokazatelj	Definisana vrednost	Ostvarena vrednost
GGF	Pokazatelj otvorene kreditne izloženosti	10.00%	23.78%

Shodno Ugovorima sa međunarodnim finansijskim institucijama, Banka vrši redovno izveštavanje o ostvarenjima svojih pokazatelja poslovanja u skladu sa finansijskim obavezama, uz detaljno obrazloženje svakog pojedinačnog pokazatelja prekoračenog limita. Banka ne očekuje nikakve negativne reakcije kreditora, po ovom osnovu.

Do prekoračenja pokazatelja racija otvorene kreditne izloženosti došlo je kao posledica većeg smanjenja ispravke vrednosti i potrebne rezerve u odnosu na NPL-u odnosu na 30.06.2016. Do smanjenja ispravke vrednosti došlo je kao posledica otpisa potraživanja koja su 100% ispravljena, a do smanjenja potrebne rezerve došlo je primenom koeficijenta na osnovu kojeg se koriguje iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke zbog smanjenja učešća problematičnih kredita sa 31.12.2016. u odnosu na 30.06.2016. godine, u skladu sa izmenama Odluke o klasifikaciji.

DOSPEĆA PRIMLJENIH KREDITA OD KOMITENATA

Iznos primljenih kredita od komitenata koji dospevaju za plaćanje u 2017. godini

Kreditori	u	u	u	u	u	u	u	u
	hiljadama eur-a	hiljadama dinara	hiljadama eur-a	hiljadama eur-a	hiljadama eur-a	hiljadama eur-a	hiljadama eur-a	hiljadama eur-a
	Stanje 31. decembar 2016.	Stanje 31. decembar 2016.	Dospeva u 2017.	Dospeva u 2018.	Dospeva u 2019.	Dospeva u 2020.	Dospeva u 2021.	Dospeva u 2021. posle 2021.
EIB	39.621	4.892.052	6.909	7.192	7.155	7.210	4.619	6.536
KfW	2.727	336.743	909	909	909	-	-	-
GGF	1.815	224.102	910	905	-	-	-	-
FRK	10.271	1.268.190	4.657	3.112	1.678	471	353	-
Vlada Republike Italije	194	23.895	62	62	62	8	-	-
UKUPNO	54.628	6.744.982	13.447	12.180	9.804	7.689	4.972	6.536

21. SUBORDINIRANE OBAVEZE

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2016.	2015.
Subordinirane obaveze	-	1.824.392
PVR za obaveze po osnovu kamate i naknade ostalih rashoda po osnovu subordiniranih obaveza	-	30.895
Razgraničeni troškovi za obaveze iskazane po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope	-	(3.546)
UKUPNO	-	1.851.741

Banka nema subordinirane obaveze na dan 31. decembar 2016. godine. Subordinirane obaveze iz početnog stanja u iznosu od 15 miliona evra su se odnosila na sredstva primljena od EFSE-a (Evropskog fonda za jugoistočnu Evropu). Kamatna stopa na godišnjem nivou na ova sredstva bila je jednaka šestomesečnom EURIBOR-u uvećanom za maržu od 6,00%. Banka je prevremeno otplatila ovaj kredit u martu 2016. godine.

22. REZERVISANJA

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2016.	2015.
a) Kretanje na rezervisanjima za potencijalne gubitke po vanbilansnim stavkama		
Stanje na dan 1. januar	2.008	3.051
Nova rezervisanja	9.333	1.772
Ukidanje rezervisanja	(1.772)	(2.815)
Stanje na dan 31. decembar	9.569	2.008
b) Kretanje na rezervisanjima za otpremnine za odlazak u penziju		
Stanje na dan 1. januar	52.673	50.854
Nova rezervisanja	4.231	3.385
Ukidanje rezervisanja	(19.523)	(1.566)
Ukidanje rezervisanja isplatom	(4.845)	-
Druga ukidanja rezervisanja	(3.013)	-
Stanje na dan 31. decembar	29.523	52.673
c) Kretanje na rezervisanjima za sudske sporove		
Stanje na dan 1. januara	-	1.700
Nova rezervisanja	-	-
Ukidanje rezervisanja	-	(1.700)
Stanje na dan 31. decembar	-	-
d) Kretanje na rezervisanjima za kratkoročne otpremnine		
Stanje na dan 1. januara	36.958	-
Nova rezervisanja	3.374	36.958
Ukidanje rezervisanja isplatom	(36.958)	-
Stanje na dan 31. decembar	3.374	36.958
Stanje na dan 31. decembar	42.466	91.639

Rezervisanja iz početnog stanja u iznosu od 36.958 hiljada dinara su se odnosila u najvećem delu na otpremnine koje je Banka bila u obavezi da isplati po osnovu premeštanja centrale Banke u Beograd i očekivanih prekida radnih odnosa za zaposlene koji ne žele da prihvate premeštaj radnog mesta u Beogradu. Navedena rezervisanja su u celosti isplaćena u toku 2016. godine.

Rezervisanja za potencijalne gubitke u iznosu od RSD 9.569 hiljada (31. decembar 2015.: RSD 2.008 hiljada) formirana su po osnovu garancija i drugih vanbilansnih pozicija u skladu sa Metodologijom izračunavanja Ispravki vrednosti i rezervisanja.

U toku 2016. godine dogovorom menadžmenta i sindikata Banke ukinuto je pravo zaposlenih na isplatu jubilarnih nagrada definisano Kolektivnim ugovorom. Shodno navedenom, Banka je izvršila ukidanje rezervisanja za jubilarne nagrade u ukupnom iznosu od 19.523 hiljade dinara.

23. OSTALE OBAVEZE

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava	
	31. decembra	
	2016.	2015.
Obaveze prema dobavljačima	40.514	47.770
Obaveze po osnovu primljenih avansa	68.128	38.111
Obaveze po komisionim poslovima	75	1.245
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	41.013	-
Obaveze u obračunu	1.331	5.736
Prolazni i privremeni računi	2.314	16.633
Obaveze za zarade	721	392
Obaveze za porez na dodatu vrednost	4.915	2.655
Obaveze za druge poreze i doprinose	1.502	1.052
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	3.791	3.892
Razgraničeni ostali prihodi	21.459	21.920
Ostala pasivna vremenska razgraničenja – subvencionisana kamata	260	8.201
Ostale obaveze	57.672	27.937
UKUPNO	243.695	175.544

U strukturi obaveza prema dobavljačima u iznosu od 40.514 hiljada dinara najveći iznosi se odnose na obaveze po osnovu troškova reklame prema Initiative doo Beograd oko 12 miliona dinara i McCann doo oko 8 miliona dinara i obaveze po osnovu tekućeg održavanja opreme prema Assec SEE doo oko 5 miliona dinara. Ove obaveze su plaćene u januaru 2017. godine.

Obaveze po osnovu primljenih avansa se odnose na uplate klijenata za nedospele obaveze po kreditima u iznosu od 68.128 hiljada dinara.

Ostale obaveze iz poslovnih odnosa najvećim delom čine obaveze za drugu ratu prema preduzeću Saga za kupljene licence (oko 21.000 hiljada dinara) i obaveze po osnovu prodatih hartija od vrednosti i dividende u dinarima – klijenti bez novčanih računa (19.395 hiljada dinara).

Ostale obaveze u iznosu od 57.672 hiljada dinara na dan 31.12.2016. odnose se najvećim delom na:

- obaveze za primljene avanse u stranoj valuti od Narodne banke Srbije po osnovu isplate stare devizne štednje (8.520 hiljada dinara),
- obaveze po osnovu prodatih hartija od vrednosti u stranoj valuti (34.461 hiljada dinara).

24. KAPITAL

Kapital i struktura akcijskog kapitala Banke

U skladu sa Ugovorom o osnivanju i Statutom, Banka ima osnovni kapital koji se sastoji od:

- akcijskog kapitala i
- rezervi Banke.

Bankom upravljaju osnivači Banke srazmerno uloženim sredstvima u obične akcije, u skladu sa Ugovorom o osnivanju i Statutom Banke.

Pregled kapitala Banke na dan 31. decembar dat je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2016. godine	31. decembar 2015. godine
Akcijski kapital – obične akcije	1.819.820	1.819.820
Akcijski kapital – prioritetne akcije	601.340	601.340
Emisiona premija	1.827.323	1.827.323
Revalorizacione rezerve	322.675	317.051
Rezerve iz dobiti	1.174.274	1.359.742
Neraspoređena dobit	138.153	-
Gubitak do nivoa kapitala	-	(185.467)
UKUPNO	5.883.585	5.739.809

Akcijski kapital Banke se sastoji od 181.982 običnih akcija i 60.134 prioritetne akcije nominalne vrednosti 10.000 dinara. Ukupan kapital Banke se sastoji od akcijskog kapitala u iznosu od 2.421.160 hiljada dinara, emisione premije u iznosu od 1.827.323 hiljade dinara, rezervi iz dobiti u iznosu od 1.174.274 hiljade dinara, revalorizacionih rezervi u iznosu od 322.675 hiljada dinara. Banka je iskazala dobitak u 2016. godini u iznosu od 136.080 hiljada dinara.

U novembru 2015. banka je dokapitalizovana od strane Turkiye Halk Bankasi AS sa 1.200.000 hiljada dinara, emitovanjem 60.000 preferencijalnih akcija nominalne vrednosti 10.000 dinara. Emisiona premija po koju je Banka ostvarila po osnovu ove emisije iznosi 600.000 hiljada dinara. Većinski vlasnik Turkiye Halk Bankasi AS je OIB (Turkish Privatisation Administration) sa 51.06% vlasništva.

Banka je dužna da održava minimalni koeficijent adekvatnosti kapitala od 12%, ustanovljen od strane Narodne banke Srbije. Koeficijent adekvatnosti kapitala na dan 31. decembar 2016. godine iznosio je 15,64% (2015: 15,79%) što je više od minimuma propisanog od strane Narodne banke Srbije.

Osnovna zarada po akciji

U hiljadama dinara
Za godinu koja se završava
31. decembra

	2016.	2015.
--	-------	-------

Neto dobitak/(gubitak)	136.080	(185.467)
Prosečan ponderisan broj akcija u opticaju	181.982	181.982
Dobitak/ (Gubitak) po akciji u dinarima	748	(965)

Struktura akcionara Banke, vlasnika običnih akcija na dan 31. decembar 2016. godine je sledeća:

Red. broj	NAZIV AKCIONARA	Broj akcija	% učešća
1.	TURKIYE HALKI BANKASI A.S.	139.680	76,75%
2.	BDD M&V INVESTMENTS	8.100	4,45%
3.	BDD M&V INVESTMENTS AD-ZBIRNI RAČUN	7.364	4,05%
4.	METALAC AD – G. Milanovac	3.044	1,67%
5.	ORGANIC FOODS, DRINKS – Bristol	2.941	1,62%
6.	Ostali	20.853	11,46%
UKUPNO:		181.982	100,00%

Struktura akcionara banke vlasnika preferencijalnih nekumulativnih akcija na dan 31.12.2016. godine:

Red. broj	NAZIV AKCIONARA	Broj akcija	% učešća
1.	TURKIYE HALKI BANKASI A.S.	60.000	100,00%

Struktura akcionara Banke, vlasnika prioriternih kumulativnih akcija na dan 31. decembar 2016. godine je sledeća:

Red. broj	NAZIV AKCIONARA	Broj akcija	% učešća
1.	SP Jugoprevoz DP u stečaju - Jagodina	44	32,84%
2.	Domis d.o.o - Čačak	29	21,64%
3.	Interfood d.o.o - Čačak	18	13,43%
4.	DP Enipeks u stečaju - Čačak	16	11,94%
5.	Lazović Zvonko - Čačak	12	8,96%
6.	BANCA INTESA – kastodi račun, Beograd	11	8,21%
7.	Optikom d.o.o. - Čačak	2	1,49%
8.	Elektrovat – Enel d.o.o. - Čačak	1	0,75%
9.	Elektrovat d.o.o. - Beograd	1	0,74%
UKUPNO:		134	100,00%

25. VANBILANSNE POZICIJE

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2016.	2015.
a) Poslovi u ime i za račun trećih lica	295.879	291.791
b) Garancije, jemstva i preuzete neopozive obaveze		
Garancije:		
U dinarima	3.327.084	3.495.478
U stranoj valuti	1.135.460	453.247
	4.462.544	3.948.725
Preuzete neopozive obaveze za nepovučene kredite i plasmane		
U dinarima	1.182.820	831.393
Ukupno b)	5.645.364	4.780.118
c) Finansijska imovina za obezbeđenje obaveza	90.000	584.834
d) Druge vanbilansne pozicije		
Obračunata evidenciona kamata	4.081.544	3.721.064
Preuzete obaveze po okvirnim kreditima i plasmanima	3.714.151	3.083.574
Druga vanbilansna evidencija	43.107.385	39.828.101
Ukupno d)	50.903.080	46.632.739
UKUPNO	56.934.323	52.289.482

Pozicija preuzete neopozive obaveze za nepovučene kredite i plasmane na dan 31. decembra 2016. godine se odnosi na neiskorišćene kredite i plasmane preduzeća u iznosu od 1.015.539 hiljada dinara (2015: 671.811 hiljada dinara), neiskorišćene kredite i plasmane stanovništva u iznosu od 151.959 hiljada dinara (2015: 148.762 hiljade dinara) i neiskorišćene kredite i plasmane preduzetnika u iznosu od 15.322 hiljade dinara (2015: 10.820 hiljada dinara).

U okviru pozicije Druga vanbilansna evidencija proknjiženi su sva materijalna i nematerijalna sredstva koja su uzeti kao sredstva obezbeđenja plaćanja i na dan 31. decembar 2016. iznose 39.694.058 hiljada dinara (2015: 38.495.045 hiljada dinara).

Pored navedenog, u okviru druge vanbilansne aktive na dan 31. decembar 2016. godine nalaze se:

- potraživanja za evidencionu kamatu koja iznose 4.081.544 hiljade dinara (2015: 3.721.064 hiljade dinara),
- obveznice Republike Srbije po osnovu deponovane devizne štednje u iznosu od 840.019 hiljada dinara (2015: 1.121.657 hiljada dinara),
- preuzete obaveze po okvirnim kreditima i plasmanima 3.714.151 hiljada dinara (2015: 3.083.574 hiljada dinara)

- druga vanbilansna evidencija u iznosu od 2.573.309 hiljade dinara (2015: 211.399 hiljade dinara). U okviru ove pozicije, na dan 31. decembar 2016. iznos od 2.042.043 hiljade dinara se odnosi na otpise potraživanja po odlukama Upravnog odbora u toku 2016. godine. U skladu sa Smernicama NBS za primenu Međunarodnog računovodstvenog standarda 39 objavljenim u 2016. godini, bankama je data preporuka u vezi sa otpisima nenaplativih plasmana. Banka je u toku 2016. godine izvršila dopunu računovodstvenih politika zbog izmena regulative i tehnologije rada uvođenjem definicije direktnog otpisa potraživanja i opšteg otpusta duga. Otpisi potraživanja na osnovu odluka Upravnog odbora se odnosi na direktni otpis potraživanja, odnosno prestanak sa priznavanjem potraživanja u bilansu Banke i preknjižavanje u vanbilansnu evidenciju. Ovaj otpis ne podrazumeva odricanje Banke od zakonskih i ugovorenih prava, niti od naplate ovih potraživanja, već se vrši računovodstveni otpis iz bilansne evidencije banke, dok ova potraživanja nastavljaju da se vode u vanbilansnoj evidenciji i Banka nastavlja da vodi započete aktivnosti naplate potraživanja.

26. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA

Banka ulazi u poslovne odnose sa povezanim licima. Sva stanja potraživanja i obaveza na dan bilansa stanja kao i prihodi i rashodi nastali u toku godine rezultat su uobičajenih poslovnih aktivnosti. Banka na svoja potraživanja i obaveze naplaćuje i plaća kamatu obračunatu primenom uobičajenih kamatnih stopa.

U narednoj tabeli prikazana je ukupna izloženost prema povezanim licima koja mogu imati uticaj na poslovanje Banke:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Dati krediti i depoziti i ostali plasmani		
Turkiye Halk Bankasi AS	131.400	525.347
Agrohemija d.o.o. Čačak	5.578	7.392
TRC Pro d.o.o. Petrovaradin	-	3.037
Preduzeće Silver d.o.o Čačak	967	1.798
Ivex drink d.o.o Ivanjica	-	793
Preduzeće TGK d.o.o Čačak	5	700
Jelena Mijailović PR Jewelry, Čačak	-	143
Dekorateks STKR, Čačak	-	134
Fizička lica	146.715	-
Ukupno:	284.665	539.344
	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Depoziti		
Turkiye Halk Bankasi AS	1.234.723	-
Demir Halkbank Holandija	617.362	-
Društvo Interprogres Čačak	3.085	-
Agrohemija d.o.o. Čačak	2.153	-
Banprom DOO	1.225	-
TIBO Kompanija doo Beograd Mladenovac	358	-
Jelena Mijailović PR Jewelry, Čačak	353	-
Bodri DOO Gornji Milanovac	175	-

Preduzeće TGK doo Čačak	80	-
Mlečni restoran „SIMIT“ Dragomir Gavrilović preduzetnik Čačak	33	-
VUXA 10 doo Šabac	23	-
DOO Vodopromet Čačak	9	-
Apoteka Iva Ruža Tomović preduzetnik Čačak	1	-
ST-KR „Dekoratex“ Munitlak Stamen PR Čačak	1	-
Fizička lica	180.520	-
Ukupno:	2.040.101	-

31. decembar 2016.   31. decembar 2015.

Prihodi od kamata i naknada

Turkiye Halk Bankasi AS	1.463	-
Agrohemija d.o.o. Čačak	596	682
Preduzeće Silver doo Čačak	169	-
Društvo Interprogres, Čačak	29	24
TIBO Kompanija doo Beograd Mladenovac	23	-
PD Banprom d.o.o. Pirot	22	4
TRC Pro doo Petrovaradin	-	577
Apoteka Iva, Čačak	-	148
Fizička lica	9.111	9.388
Ukupno:	11.413	10.823

31. decembar 2016.   31. decembar 2015.

Rashodi kamata i naknada – povezana lica

Turkiye Halk Bankasi AS	406	-
Društvo Interprogres, Čačak	5	-
PD Banprom d.o.o. Pirot	3	-
Agrohemija d.o.o. Čačak	2	-
Preduzeće Silver doo Čačak	1	-
TRC Pro doo Petrovaradin	-	25
Fizička lica	567	-
Ukupno:	984	25

Bruto primanja predsednika i članova Upravnog i Izvršnog odbora u 2016. godini iznose 48.572 hiljada dinara, dok su u 2015. godini iznosila 37.843 hiljada dinara. Neto primanja predsednika i članova Upravnog i Izvršnog odbora u 2016. godini iznose 38.976 hiljada dinara, dok su u 2015. godini iznosila 31.155 hiljada dinara.

27. DEVIZNI PODBILANS

Na dan 31. decembar 2016. godine

AKTIVA

U hiljadama dinara	USD	Devizne pozicije			Ukupno 5=2+3+4	Dinarske pozicije	Ukupno 7=5+6
		EUR	Ostalo				
1	2	3	4		6	7=5+6	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	74.006	2.045.225	34.312	2.153.543	1.937.069	4.090.612	
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	90.000	90.000	
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	-	-	-	-	23.984	23.984	
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	1.021.063	-	1.021.063	2.156.532	3.177.595	
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	-	184.621	-	184.621	1.168.704	1.353.325	
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	180.592	449.269	263.440	893.301	125.459	1.018.760	
Kredit i potraživanja od komitenata	1.175	17.779.613	-	17.780.788	6.216.995	23.997.783	
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	73.976	73.976	
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	818.446	818.446	
Investicione nekretnine	-	-	-	-	126.337	126.337	
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	62.393	62.393	
Ostala sredstva	383	29.877	28.293	58.553	94.047	152.600	
UKUPNO AKTIVA	256.156	21.509.668	326.045	22.091.869	12.893.942	34.985.811	

PASIVA

U hiljadama dinara	USD	Devizne pozicije			Ukupno 5=2+3+4	Dinarske pozicije	Ukupno 7=5+6
		EUR	Ostalo				
1	2	3	4		6	7=5+6	
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	2.024.912	30.761	2.055.673	659.340	2.715.013	
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	260.552	19.365.327	291.564	19.917.443	6.183.609	26.101.052	
Rezervisanja	-	-	-	-	42.466	42.466	
Ostale obaveze	10	57.641	21	57.672	186.023	243.695	
Akcijski kapital	-	-	-	-	4.248.483	4.248.483	
Dobitak	-	-	-	-	138.153	138.153	
Rezerve	-	-	-	-	1.496.949	1.496.949	
UKUPNO PASIVA	260.562	21.447.880	322.346	22.030.788	12.955.023	34.985.811	

NETO DEVIZNA POZICIJA

2016.	(4.406)	61.788	3.699	61.081	(61.081)	-
-------	---------	--------	-------	--------	----------	---

27. DEVIZNI PODBILANS (nastavak)

Na dan 31. decembar 2015. godine

AKTIVA

U hiljadama dinara	USD	Devizne pozicije			Ukupno 5=2+3+4	Dinarske pozicije	Ukupno 7=5+6
		EUR	Ostalo				
1	2	3	4		6	7=5+6	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	55.806	2.126.234	71.744	2.253.784	1.827.623	4.081.407	
Založena finansijska sredstva	-	584.834	-	584.834	-	584.834	
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	-	268.146	-	268.146	27.149	295.295	
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	152.293	-	152.293	92.056	244.349	
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	-	421.386	-	421.386	3.027.802	3.449.188	
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	153.990	1.452.262	148.999	1.755.251	1.301.984	3.057.235	
Kredit i potraživanja od komitenata	-	15.452.385	-	15.452.385	3.743.098	19.195.483	
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	28.085	28.085	
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	628.570	628.570	
Investicione nekretnine	-	-	-	-	130.028	130.028	
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	62.393	62.393	
Ostala sredstva	504	15.498	91	16.093	161.852	177.945	
UKUPNO AKTIVA	210.300	20.473.038	220.834	20.904.172	11.030.640	31.934.812	

PASIVA

U hiljadama dinara	USD	Devizne pozicije			Ukupno 5=2+3+4	Dinarske pozicije	Ukupno 7=5+6
		EUR	Ostalo				
1	2	3	4		6	7=5+6	
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	4.131	467.417	-	471.548	231.151	702.699	
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	203.806	18.217.121	203.863	18.624.790	4.748.590	23.373.380	
Subordinirane obaveze	-	1.851.741	-	1.851.741	-	1.851.741	
Rezervisanja	-	-	-	-	91.639	91.639	
Ostale obaveze	35	27.882	20	27.937	147.607	175.544	
Akcijski kapital	-	-	-	-	4.248.483	4.248.483	
Gubitak	-	-	-	-	(185.467)	(185.467)	
Rezerve	-	-	-	-	1.676.793	1.676.793	
UKUPNO PASIVA	207.972	20.564.161	203.883	20.976.016	10.958.796	31.934.812	

NETO DEVIZNA POZICIJA

2015.	2.328	(91.123)	16.951	(71.844)	71.844	-
--------------	-------	----------	--------	----------	--------	---

28. UPRAVLJANJE RIZICIMA

U skladu sa Zakonom o bankama i Odlukom Narodne Banke Srbije o upravljanju rizicima u Halkbank a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) identifikovani su rizici kojima je Banka izložena u svom poslovanju, i to:

- Rizik likvidnosti;
- Kreditni rizik, koji uključuje i rezidualni rizik, rizik smanjenja vrednosti potraživanja, rizik izmirenja/ispоруke, rizik druge ugovorne strane i kreditno – devizni rizik;
- Kamatni rizik;
- Devizni rizik i ostali tržišni rizici;
- Rizik koncentracije;
- Rizici ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva;
- Rizici koji se odnose na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena;
- Operativni rizik, uključujući i pravni rizik;
- Rizik neodgovarajućeg upravljanja informacionim sistemom;
- Strateški rizik;
- Rizik usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, koji obuhvata rizik od sankcija regulatornog tela, rizik od finansijskih gubitaka i reputacioni rizik;
- Rizik po životnu i društvenu sredinu.

Ciljevi Banke u pogledu upravljanja rizicima, uspostavljeni sistemom upravljanja rizicima, su minimiziranje negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital po osnovu izloženosti Banke gore navedenim rizicima uz poštovanje definisanih okvira prihvatljivog nivoa rizika i održavanje potrebnog nivoa adekvatnosti kapitala.

Sistem upravljanja rizicima koji je uspostavljen u Banci obuhvata:

- Strategije i politike za upravljanje rizicima, kao i procedure i uputstva za identifikovanje, merenje, procenu i upravljanje rizicima;
- Unutrašnju organizaciju, odnosno organizacionu strukturu kojom je obezbeđeno da su aktivnosti upravljanja rizicima i aktivnosti podrške funkcionalno i organizaciono odvojene od aktivnosti preuzimanja rizika, sa jasnom utvrđenom podelom poslova i dužnosti zaposlenih kojom se sprečava sukob interesa;
- Efektivan i efikasan proces upravljanja rizicima, koji obuhvata ublažavanje, praćenje i kontrolu rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena;
- Sistem unutrašnjih kontrola kao skup procesa i procedura uspostavljenih radi adekvatne kontrole rizika, praćenja efektivnosti i efikasnosti poslovanja, pouzdanosti finansijskih i ostalih podataka i informacija Banke, kao i njihove usklađenosti s propisima i unutrašnjim aktima, sa ciljem obezbeđenja sigurnosti i stabilnog poslovanja;
- Odgovarajući informacioni sistem.

Upravni odbor Banke odgovoran je za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima u Banci i za nadzor nad tim sistemom. Upravni odbor Banke je dužan da obezbedi da Izvršni odbor Banke identifikuje rizike kojima je Banka izložena kao i da kontrolu tih rizika vrši u skladu sa usvojenim politikama i procedurama.

Izvršni odbor sprovodi strategije i politike za upravljanje rizicima usvojene od strane Upravnog odbora, utvrđuje procedure i uputstva za identifikovanje, merenje, procenu i upravljanje rizicima, analizira efikasnost njihove primene i izveštava Upravni odbor uvezi sa tim aktivnostima. Odbor za reviziju odgovoran je za kontinuirani nadzor nad primenom politika i procedura za upravljanje rizicima i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je nadležan za praćenje izloženosti Banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih potraživanja i obaveza i vanbilansnih stavki, i predlaže mere za upravljanje rizicima.

Odbor za likvidnost dnevno razmatra izloženost Banke riziku likvidnosti i predlaže aktivnosti u vezi sa angažovanjem i pribavljanjem sredstava imajući u vidu uspostavljene ciljeve likvidnosti.

Nadležni kreditni odbori odlučuju o odobravanju kredita i nastanku drugih potraživanja kao i o izmenama uslova tih kredita i potraživanja.

Odbor za praćenje naplate potencijalno problematičnih, problematičnih i spornih potraživanja razmatra i usvaja predloge za rešavanje naplate potencijalno problematičnih, problematičnih i spornih potraživanja, predlaže Izvršnom odboru da donese odluke o zaključenju ugovora o vansudskom poravnanju i odluke o potpunom i delimičnom otpisu problematičnih potraživanja i spornih potraživanja.

Odbor za informacionu tehnologiju preispituje i odobrava standarde i politike IT, izveštaje od regulatornih i nezavisnih kontrolora, predlaže Izvršnom odboru projekte u vezi sa uvođenjem novih IT tehnologija.

28.1 Kreditni rizik

Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci. Efekti ovog rizika se mere iznosom troškova Banke nastalih zbog neizvršenja obaveza.

Za upravljanje kreditnim rizikom u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor koji je utvrdio politiku za upravljanje kreditnim rizikom;
- Izvršni odbor koji sprovodi usvojenu politiku i utvrđuje procedure i uputstva za upravljanje rizicima;
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prati izloženost Banke kreditnom riziku i predlaže odgovarajuće mere za upravljanje ovim rizikom;
- Kreditni odbori Banke koji odobravaju pojedinačne plasmane;
- Odbor za praćenje naplate potencijalno problematičnih, problematičnih i spornih potraživanja
- Sektor za upravljanje kreditiranjem koji vrši procenu kreditnog rizika klijenta i
- Služba za upravljanje rizicima prati kvalitet kreditnog portfolija.

U skladu sa odlukama Upravnog i Izvršnog odbora Banke, formirani su sledeći kreditni odbori:

- Kreditni odbor Banke,
- Kreditni pododbor za izloženost do 200 hiljada EUR,
- Kreditni odbori filijala i
- Kreditni odbor Ekspoziture.

Kreditni odbor Banke odlučuje o odobravanju plasmana pravnim i fizičkim licima kada izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica, uključujući i zahtevani plasman, prelazi iznos od 200 hiljada EUR.

Kreditni pododbor za izloženost do 200 hiljada EUR odlučuje o odobravanju plasmana pravnim i fizičkim licima kada izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica, uključujući i zahtevani plasman, ne prelazi iznos od 200 hiljada EUR.

Kreditni odbori filijala odlučuju o odobravanju plasmana pravnim i fizičkim licima kada izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica, uključujući i zahtevani plasman, ne prelazi iznos od 100 hiljada EUR u skladu sa određenim limitima.

Plasmani klijentima privrede:

-sa hipotekom do iznosa EUR 100.000

-sa ostalim obezbeđenjem do iznosa EUR 50.000

Plasmani stanovništvu

-Gotovinski i potrošački krediti do iznosa EUR 10.000

-Auto krediti do iznosa EUR 20.000

-stambeni krediti do iznosa EUR 100.000

Kreditni odbori Ekspoziture odlučuju o odobravanju plasmana gde izloženost Banke prema jednom licu prema jednom licu ili grupi povezanih lica, uključujući i zahtevani plasman ne prelazi iznos od 10.000 EUR.

Ocena izloženosti kreditnom riziku vrši se u Sektoru za kreditiranje, Službi za upravljanje rizicima, Sektoru sredstava i Sektoru marketinga.

U Sektoru sredstava, Sektoru za kreditiranje, Sektoru marketinga ocena izloženosti kreditnom riziku vrši se prilikom analize zahteva klijenata.

U Službi za kreditiranje velikih klijenata i MSP i Službi za monitoring plasmana identifikuje se, kontroliše i prati kreditni rizik na nivou pojedinačnih dužnika, kroz ocenu boniteta klijenata i kvaliteta sredstava obezbeđenja.

Identifikovanje, kontrola i praćenje kreditnog rizika na nivou portfolija vrši se u Službi za upravljanje rizicima kroz izradu i analizu izveštaja o portfoliju Banke, klasifikaciju bilansne aktive i vanbilansnih stavki, obračun i evidentiranje rezervi za procenjene gubitke, izračunavanje ispravki vrednosti i rezervisanja, kontrolu kvaliteta bilansne aktive i vanbilansnih stavki.

28.1.2 Analiza finansijskih sredstava, finansijskih obaveza i vanbilansnih stavki

U narednim pregledima predstavljena su finansijska sredstva i finansijske obaveze Banke na dan 31. decembra 2016. i 31. decembra 2015. godine, i to:

- Prema pozicijama iz Bilansa stanja, na neto nivou
- Prema izloženosti kreditnom riziku, na bruto nivou
- Prema obezvređenju, na bruto i neto nivou
- Po internim kategorijama u skladu sa IAS 39, na bruto i neto nivou
- Prema fer vrednosti kolaterala i drugog obezbeđenja, na bruto nivou
- Prema LTV raciju za finansijska sredstva obezbeđena hipotekom
- Po intervalima kašnjenja, na bruto i neto nivou
- Po granama delatnosti, na bruto i neto nivou
- Po regionima, na neto nivou

- Po fer vrednosti
- Sredstva stečena naplatom potraživanja
- Otpis potraživanja
- Pregled restrukturiranih finansijskih sredstava

Struktura neto finansijskih sredstava, finansijskih obaveza i vanbilansnih stavki

Finansijska sredstva, finansijske obaveze i vanbilansne stavke prikazane su u narednim pregledima u neto iznosu. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija i krediti i potraživanja od komitenata umanjeni su za iznose naplaćenih, a neprihodovanih naknada po osnovu troškova servisiranja kredita, koje prilikom odobravanja plasmana ulaze u obračun efektivne kamatne stope i koje se naknadno priznaju u okviru pozicije prihoda od kamata primenom metoda efektivne kamatne stope, kao i za ispravku vrednosti. Kod vanbilansnih stavki Banka nema razgraničenih naknada po osnovu troškova servisiranja (metoda efektivne kamatne stope) već se naknade linearno razgraničavaju, pa su vanbilansne stavke prikazane takođe u neto iznosu, odnosno bruto iznos je umanjen za rezervisanja za gubitke.

Na dan 31. decembra 2016. godine gotovina, gotovinski ekvivalenti i sredstva kod centralne banke su veća za 9.205 hiljade dinara u odnosu na 31. decembar 2015. godine i učestvuju sa 12,10% u ukupnim finansijskim sredstvima, povećana su i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju za 2.575.092 hiljade dinara, kao i krediti i potraživanja od komitenata za 4.802.300 hiljade dinara.

Na dan 31. decembra 2016. godine depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci su povećani za 2.012.314 hiljade dinara, kao i depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima za 2.727.672 hiljade dinara u odnosu na 31. decembar 2015. godine.

FINANSIJSKA SREDSTVA I FINANSIJSKE OBAVEZE (neto, u hiljadama dinara)

	31. decembar 2016. godine	31. decembar 2015. godine
Finansijska sredstva	33.904.659	31.085.736
Gotovina i sredstva kod centralne banke	4.090.612	4.081.407
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju (uključujući založena sredstva)	23.984	521.975
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (uključujući založena sredstva)	3.177.595	602.503
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća (uključujući založena sredstva)	1.443.325	3.449.188
Kredit i potraživanja od banaka i dr. finansijskih organizacija	1.018.760	3.057.235
Kredit i potraživanja od komitenata	23.997.783	19.195.483
Ostala sredstva	152.600	177.945
Finansijske obaveze	29.059.760	26.103.364
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	2.715.013	702.699
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	26.101.052	23.373.380
Subordinirane obaveze	-	1.851.741
Ostale obaveze	243.695	175.544

	31. decembar 2016. godine	31. decembar 2015. godine
Vanbilansne stavke (neto)	9.349.946	7.861.684
Garancije i akreditivi	4.458.173	3.948.456
Velika pravna lica	796.275	377.296
Srednja, mala, mikro i preduzetnici	3.649.428	3.566.208
Stanovništvo	4.322	3.034
Ostali klijenti	8.148	1.918
Neiskorišćene obaveze	4.891.773	3.913.228
Velika pravna lica	368.432	256.590
Srednja, mala, mikro i preduzetnici	4.349.418	3.495.869
Stanovništvo	169.538	157.946
Ostali klijenti	4.385	2.823

Bruto izloženost kreditnom riziku

Bruto izloženost kreditnom riziku po osnovu kredita i potraživanja od komitenata je povećana za 2.766.343 hiljade dinara. Povećana je izloženost u javnom sektoru za 401.706 hiljade dinara, prema velikim pravnim licima za 179.504 hiljade dinara, srednjim, malim, mikro pravnim licima i preduzetnicima za 1.891.453 hiljade dinara i stanovništvu za 2.102.626 hiljade dinara. Izloženost je smanjena za 1.808.946 hiljade dinara prema ostalim klijentima, neprofitnim pravnim licima, pravnim licima koja se bave društvenom delatnosti i pravna lica u stečaju.

U strukturi bruto kredita i potraživanja od komitenata najveće procentualno smanjenje je kod ostalih klijenata za 38,28%, dok je kod ostalih kategorija došlo do povećanja iznosa i to procentualno kod srednjih, malih, mikro klijenata i preduzetnika za 13,47% i stanovništva za 50,99%.

Kreditni rizik - bruto izloženost (u hiljadama dinara)

	31. decembar 2016. godine	31. decembar 2015. godine
Finansijska sredstva	36.745.288	35.969.518
Gotovina i sredstva kod centralne banke	4.090.612	4.081.407
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju (uključujući založena sredstva)	23.984	521.975
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (uključujući založena sredstva)	3.177.820	602.665
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća (uključujući založena sredstva)	1.443.325	3.449.188
Kredit i potraživanja od banaka i dr. fin. organizacija	1.038.506	3.057.247
Kredit i potraživanja od komitenata	26.774.993	24.008.650
Od toga:		
Javni sektor	512.200	110.494
Velika pravna lica	1.188.399	1.008.895
Srednja, mala, mikro i preduzetnici	15.931.260	14.039.807
Stanovništvo	6.226.436	4.123.810
Ostali klijenti	2.916.698	4.725.644
Ostala sredstva	196.048	248.386

Bruto izloženost kreditnom riziku po osnovu garancija i akreditiva veća je 31. decembra 2016. godine u odnosu na 31. decembar 2015. godine za 514.088 hiljada dinara. Bruto izloženost po osnovu garancija i akreditiva prema velikim pravnim licima povećana je za 418.979 hiljade dinara, prema srednjim, malim i mikro privrednim društvima i preduzetnicima povećana je za iznos od 83.291 hiljade dinara, prema stanovništvu 1.288 hiljade dinara i ostalim klijentima (neprofitna društva i društva koja se bave društvenom delatnosti) je povećana za 10.530 hiljade dinara.

Neiskorišćene obaveze veće su 31. decembra 2016. godine u odnosu na 31. decembar 2015. godine za 983.743 hiljada dinara, odnosno za 25%. Bruto izloženost po osnovu neiskorišćenih obaveza prema velikim pravnim licima povećana je za 111.842 hiljade dinara, prema srednjim, malim i mikro privrednim društvima i preduzetnicima povećana je za iznos od 853.478 hiljade dinara, prema stanovništvu za 11.592 hiljade dinara i ostalim klijentima (neprofitna društva i društva koja se bave društvenom delatnosti) je povećana za 6.831 hiljade dinara.

Bruto izloženost po vanbilansnim stavkama (u hiljadama dinara)

	31. decembar 2016. godine	31. decembar 2015. godine
Vanbilansne stavke	9.359.515	7.863.692
Garancije i akreditivi	4.462.544	3.948.725
Velika pravna lica	796.275	377.296
Srednja, mala, mikro i preduzetnici	3.649.499	3.566.208
Stanovništvo	4.322	3.034
Ostali klijenti	12.448	2.187
Neiskorišćene obaveze	4.896.971	3.914.967
Velika pravna lica	368.432	256.590
Srednja, mala, mikro i preduzetnici	4.349.347	3.495.869
Stanovništvo	169.538	157.946
Ostali klijenti	9.654	4.562

Ukupne bilansne i vanbilansne izloženosti prema pojedinim sektorima kreću se u okviru propisanih internih limita:

- Javni sektor (republički organi i organizacije, fond obaveznog socijalnog osiguranja, autonomna pokrajna, lokalna samouprava, pravna lica koja se finansiraju iz budžeta) najviše do 10% od bruto bilansne aktive koje se klasifikuju – sa stanjem na dan 31.12.2016. godine učešće je 1,51%.
- Privredna društva najviše do 90% od bruto bilansne aktive i vanbilansnih stavki koje se klasifikuju – sa stanjem na dan 31.12.2016. godine učešće iznosi 61,48%.
- Stanovništvo najviše do 25% od bruto bilansne aktive i vanbilansnih stavki koje se klasifikuju - sa stanjem na dan 31.12.2016. godine učešće iznosi 18,93%.

Finansijska sredstva prema obezvređenju

Pojedinačna procena

Prema IAS 39, Banka prvo procenjuje da li postoje objektivni dokazi za obezvređenje ("okolnost koja dovodi do gubitka") pojedinačnih finansijskih sredstava, ili će vršiti grupnu procenu za finansijska sredstva koja nisu pojedinačno značajna. Pojedinačno značajna bi bila finansijska sredstva koja prelaze postavljeni limit ili imaju posebne rizike koji se odnose na klijenta / transakciju (npr. koncentracija industrijske grane, kategorije ocenjivanja, status kašnjenja, vrsta kredita, rizičnost klijenta, itd.).

Banka je internom Metodologijom obračuna ispravki vrednosti i rezervisanja prema IAS 39 (u daljem tekstu: Metodologija) definisala da su pojedinačno značajna sva finansijska sredstva preko 2.500 hiljade dinara i za njih se analiziraju objektivne okolnosti za pojedinačnu procenu obezvređenja. Prilikom definisanja praga Banka je uzela u obzir limite iz politike kreditiranja, kvalitet modela za grupne ispravke vrednosti, veličinu kreditnog portfolija i dobru bankarsku praksu. Metodologijom je takođe definisano da se za sva finansijska sredstva, bez obzira da li su pojedinačno značajna, ukoliko su u statusu kašnjenja, vrši pojedinačna procena.

Objektivni dokazi za obezvređenje finansijskog sredstva uključuju sledeće okolnosti koje mogu da dovedu do gubitka:

- 1) Dužnik je u statusu neizmirenja obaveza po bilo kojoj materijalno značajnoj obavezi prema Banci.
- 2) Ako postoji druga okolnost koja može da prouzrokuje gubitak, bez obzira na mogućnost naplate po osnovu aktiviranja sredstava obezbeđenja, a posebno:
  - prestanak obračunavanja kamate u skladu sa unutrašnjim aktima Banke,
  - delimičan ili potpuni otpis potraživanja,
  - restrukturiranje potraživanja usled pogoršanja finansijskog stanja dužnika, uz umanjenje ili produženje roka vraćanja glavnice, kamate ili naknade,
  - likvidacija ili stečaj dužnika

Pod materijalno značajnim iznosom podrazumeva se iznos veći od 1% pojedinačnog potraživanja banke od dužnika, ali ne manji od 1.000 dinara za dužnika koji je fizičko lice, odnosno od 10.000 dinara za dužnika koji je pravno lice. Drugim rečima, to znači da se u potraživanja sa kašnjenjem uključuju samo materijalno značajni iznosi.

Status neizmirenja obaveza dužnika pravnih lica Banka utvrđuje i iskazuje na nivou dužnika, odnosno za sva potraživanja od istog dužnika. Status neizmirenja obaveza dužnika koji su preduzetnici, poljoprivrednici i fizička lica, Banka utvrđuje i iskazuje na nivou pojedinačnog potraživanja.

Definicija kašnjenja u izvršenju obaveza zavisi od vrste finansijskog sredstva na koje se odnosi. U ovu svrhu, finansijska sredstva Banke su podeljeni na četiri portfolija:

- Klijenti stanovništva;
- Klijenti privrede;
- Banke i druge finansijske organizacije;
- Javni sektor (država).

Za finansijska sredstva po kojima su dužnici klijenti stanovništva, smatra se da je došlo do neizmirenja obaveza ako je:

- pojedinačno potraživanje od klijenta u kašnjenju više od 90 dana na dan sačinjavanja izveštaja, ili
- ako postoji druga okolnost koja može da prouzrokuje gubitak.

Usled specifičnosti proizvoda pretpostavlja se da za dozvoljene pozajmice status neizmirenja obaveza u slučaju kašnjenja dužeg od 60 dana. Smatraće se da je takvim transakcijama prošlo dospeće kada klijent prekrši dati limit na tekućem računu ili je obavešten o limitu manjem nego koliko iznose trenutna dugovanja.

Status neizmirenja obaveza za klijente privrede je ako je ispunjen bar jedan od sledećih uslova:

- Klijent kasni duže od 90 dana, pri čemu se posmatra kašnjenje po svim potraživanjima od klijenta koja su na stanju na dan sačinjavanja izveštaja, ili
- ako postoji druga okolnost koja može da prouzrokuje gubitak.

Neizmirenje obaveza se dogodilo u vezi sa određenim klijentom - preduzetnikom i poljoprivrednikom, ako je ispunjen bar jedan od sledećih uslova:

- pojedinačno potraživanje od klijenta je u kašnjenju više od 90 dana na dan sačinjavanja izveštaja, ili
- ako postoji druga okolnost koja može da prouzrokuje gubitak.

Za dozvoljene pozajmice (dugovni saldo na tekućim računima) smatraće se da im je prošlo dospeće kada klijent prekrši dati limit na tekućem računu ili ako postoji neizmireno plaćanje nakon dospeća dozvoljene pozajmice.

Neizmirenje obaveza od strane banke je ako:

- banka kasni u svojim plaćanjima (čak i 1 dan) ili
- ako postoji druga okolnost koja može da prouzrokuje gubitak.

U svrhu rezervisanja, pretpostavlja se da plasmani javnom sektoru (državi) imaju verovatnoću kašnjenja (PD) jednak 0. To znači da se smatra da Vlada nije u mogućnosti da kasni u izvršenju svojih obaveza i kao posledica toga nema potrebe kreirati nikakva rezervisanja za njih.

Proces individualne procene podeljen je na dve faze:

- Identifikovanje okolnosti koja dovodi do gubitka i
- Procenu pojedinačnog toka gotovine za potrebe rezervisanja.

Individualna procena se vrši kroz izradu tokova gotovine, u zavisnosti od:

- broja dana kašnjenja;
- dinamike naplate u prethodnom periodu;
- kvaliteta instrumenata obezbeđenja;
- zaključenih protokola u vezi naplate potraživanja, ugovora (npr. Ugovora o jemstvu, Ugovora o preuzimanju duga).

Diskontovanjem budućih priliva na neto sadašnju vrednost formira se ispravka vrednosti, kao razlika između sadašnje vrednosti potraživanja i diskontovanih neto priliva.

Obračunati iznos obezvređenja finansijskog sredstva Banka evidentira se na teret rashoda, a u korist ispravke vrednosti tog finansijskog sredstva, a obračunati iznos verovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki evidentira na teret rashoda, a u korist rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama.

Grupna procena

Sva finansijska sredstva za koja ne postoji objektivni dokaz obezvređenja, uključuju se u grupu potraživanja sa sličnim osobinama kreditnog rizika i grupno se procenjuje za ispravku vrednosti. Banka kreira rezervisanja za finansijske instrumente koji nisu u kašnjenju, u iznosu koji odgovara delu plasmana za koje se pretpostavlja da je došlo do okolnosti koje dovode do gubitka, ali koji nisu pojedinačno identifikovani od strane Banke.

Za tu svrhu, za klijente / finansijska sredstva koja nisu u kašnjenju, identifikuje se deo potraživanja za koje se pretpostavlja da će preći u grupu sa kašnjenjem u izvršenju obaveza nakon perioda za identifikaciju gubitka (LIP – Period identifikovanja gubitka). Na taj način, na osnovu posmatranja prošlih događaja, iznos zahtevanih rezervisanja se određuje, pretpostavljajući da su se za određeni broj obaveza desile okolnosti koje prikazuju verovatnoću kašnjenja u izvršenju obaveza, ali koje još nisu identifikovane. LIP je jednak 1 za sva potraživanja.

Grupna procena se vrši po srodnim grupama klijenata, razvrstanih u grupe u skladu sa Metodologijom, na osnovu kategorije klasifikacije i urednosti u izmirivanju obaveza, sektora i vrste proizvoda, vrste sredstva obezbeđenja.

Iznos ispravke vrednosti u grupnoj proceni izračunava se kao proizvod verovatnoće scenarija koji prouzrokuje gubitak ($PD * (1-RI)$) i iznosa gubitka (Loss Amount - LA), odnosno:

$$\text{Impairment Loss} = PD * (1 - RI) * LA$$

gde je:

PD verovatnoća kašnjenja,

RI Indikator naplate koji pokazuje koji deo (procenat) transakcije koja je u kašnjenju je izašao na prirodan način (bez upotrebe kolaterala) u toku datog vremenskog roka.

LA iznos gubitka, u slučaju prolaska kroz proces naplate.

Kako bi izračunala parametar RI, Banka određuje verovatnoću povratka u grupu nekašnjenja za sve grupe u kašnjenju u vremenskom roku 12 meseci.

Stope diskonta kojima Banka svodi tržišnu vrednost kolaterala na vrednovani iznos koji koristi pri obračunu obezvređenja definisani su u proceduri za vrednovanje sredstava obezbeđenja, a kod založenih dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti za potrebe obezvređenja koristi se tržišna vrednost hartija od vrednosti na dan obračuna. Alokacija kolaterala vrši se u skladu sa uputstvom za evidentiranje i alokaciju kolaterala.

Kreiranja rezervisanja bi trebalo da odgovaraju razlici između knjigovodstvene vrednosti finansijskog sredstva i neto sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine, pretpostavljajući da će doći do kašnjenja u izvršenju obaveza i da će proći kroz proces naplate kolaterala. Ovi tokovi gotovine čine projektovanu otplatu glavnice i kamate od strane korisnika, naplatu kolaterala, umanjenu za sve troškove koji se odnose na proces naplate. Kako bi se izračunala njihova sadašnja vrednost, očekivani tokovi gotovine se diskontuju koristeći efektivnu kamatnu stopu.

Ukupna ispravka vrednosti za finansijska sredstva na dan 31. decembra 2016. godine iznosi 2.840.629 hiljada dinara (31. decembra 2015. godine: 4.883.782 hiljada dinara) i manja je za 2.043.153 hiljadu dinara u odnosu na 31. decembar 2015. godine, odnosno za 41.84%. Najveći uticaj na smanjenje ukupnih ispravki vrednosti je imalo smanjenje individualne ispravke vrednosti usled direktnih otpisa potraživanja.

Pregled finansijskih sredstava prema obezvređenju (u hiljadama dinara)

	31. decembar 2016. godine	31. decembar 2015. godine
Nedospela a neobezvređena	30.077.727	27.740.673
Dospela a neobezvređena	783.245	223.116
Obezvređena	5.884.316	8.005.729
Ukupno bruto	36.745.288	35.969.518
Grupna ispravka vrednosti	78.601	66.838
Individualna ispravka vrednosti	2.762.028	4.816.944
Ukupna ispravka vrednosti	2.840.629	4.883.782
Ukupno neto	33.904.659	31.085.736

Finansijska sredstva po kategorijama

U narednom pregledu prikazana su finansijska sredstva prema kategorijama koje služe za obračun ispravki vrednosti u skladu sa IAS 39. U toku 2016. godine povećan je bruto i neto iznos finansijskih sredstava koja nemaju kategoriju odnosno ne klasifikuju se (za 254.363 hiljade dinara, odnosno 253.094 hiljade dinara), zbog povećanja potraživanja od države i Narodne banke Srbije. Razlika u bruto i neto iznosu finansijskih sredstava bez kategorije u skladu sa obezvređenjem po IAS 39, potiče od obračuna ispravke vrednosti za subvencionisanu kamatu. Banka je za sva potraživanja od države (Ministarstvo finansija i Fond za razvoj) za obračunatu subvencionisanu kamatu, koja su u kašnjenju, izvršila obezvređenje na individualnoj osnovi.

Iznos finansijskih sredstava klasifikovanih u bolje kategorije - A1 i A2 prema IAS 39, je povećan u toku 2016. godine za 2.518.132 hiljada dinara u bruto iznosu zbog povećanja ukupnih finansijskih sredstava. Iznos finansijskih sredstava klasifikovanih u nešto lošije kategorije A3, A4 i A5 je povećan u bruto iznosu za 663.755 hiljada dinara zbog povećanja kašnjenja i prelaska bolje kategorije u nešto lošiju. Iznos finansijskih sredstava u najlošijoj kategoriji A6 je u toku godine je smanjen u bruto iznosu za 2.660.521 hiljada dinara usled otpisa i naplate problematičnih potraživanja.

Učešće bruto i neto finansijskih sredstava pojedinih kategorija u ukupnom iznosu finansijskih sredstava 31. decembra 2016. i 31. decembra 2015. godine prikazano je u sledećem pregledu:

Pregled finansijskih sredstava prema kategorijama u skladu sa Metodologijom obračuna ispravki vrednosti prema IAS 39 (u hiljadama dinara)

Kategorije	31. decembar 2016. godine		31. decembar 2015. godine	
	Bruto izloženost	Neto izloženost	Bruto izloženost	Neto izloženost
A0-bez kategorija	4.958.180	4.910.045	4.703.776	4.656.887
Kategorija A1 i A2	24.926.304	24.875.950	22.408.172	22.395.503
Kategorija A3, A4, A5	1.867.515	1.715.375	1.203.760	1.104.357
Kategorija A6	4.993.289	2.403.289	7.653.810	2.928.989
Ukupno	36.745.288	33.904.659	35.969.518	31.085.736

Procentualno učešće pojedinih kategorija po IAS 39 u ukupnim finansijskim sredstvima vidi se iz sledećeg pregleda.

Kategorije	31. decembar 2016. godine		31. decembar 2015. godine		
	bruto	neto	bruto	neto	
A0-bez kategorija		13,49%	14,48%	13,08%	14,98%
Kategorija A1 i A2		67,84%	73,37%	62,30%	72,04%
Kategorija A3, A4, A5		5,08%	5,06%	3,35%	3,55%
Kategorija A6		13,59%	7,09%	21,28%	9,42%
Ukupno		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Fer vrednost kolaterala

Sistem upravljanja sredstvima obezbeđenja u Banci podrazumeva skup aktivnosti i propisanih mera i pravila koje se primenjuju u cilju kontinuiranog evidentiranja, alokacije i vrednovanja sredstava obezbeđenja (kolaterala).

Za potrebe procene dodatnog kreditnog rizika, koji proizilazi iz mogućih problema u realizaciji sredstava obezbeđenja i vremenskog razmaka između neispunjenja obaveza dužnika i mogućnosti Banke da realizuje kolateral, tržišna vrednost kolaterala nad kojim je uspostavljen ili će biti uspostavljen instrument obezbeđenja, umanjuje se kako bi se formirala vrednost koju bi Banka postigla u slučaju eventualne prodaje dobra za potrebe naplate svog potraživanja koje je tom imovinom obezbeđeno.

Fer vrednost kolaterala prikazana je u narednom pregledu po procenjenoj tržišnoj vrednosti, ali samo do visine potraživanja koja obezbeđuju. To važi za hipoteke, zaloge, depozite i garancije primljene od dužnika.

Pokriće ukupnih finansijskih sredstava ovako vrednovanim kolateralom na dan 31. decembra 2016. godine iznosi 44,75%. Pokriće pojedinačno obezvređenih bruto finansijskih sredstava ukupnim kolateralom je 85,77%, a pokriće samo hipotekama je 80,23%. Pokriće dospelih, a neobezvređenih finansijskih sredstava ukupnim kolateralom je 10,05%, a hipotekama 7,59%. Pokriće nedospelih, a neobezvređenih finansijskih sredstava ukupnim kolateralom je 37,63%, a hipotekama 28,90%.

Procena fer vrednosti kolaterala i drugog obezbeđenja po plasmanima na dan 31. decembra 2016. godine (u hiljadama dinara)

	Bruto aktiva	Hipoteke	Zaloge	Depoziti	Ostalo
Finansijska sredstva	36.745.288	13.472.969	1.197.026	758.394	1.015.690
Pojedinačno obezvređena	5.884.316	4.721.113	104.344	59	221.681
Dospela, a neobezvređena	783.245	59.445	12.005	4.050	3.193
Nedospela, a neobezvređena	30.077.727	8.692.411	1.080.677	754.285	790.816

Procena fer vrednosti kolaterala i drugog obezbeđenja po plasmanima na dan 31. decembra 2015. godine (u hiljadama dinara)

	Bruto aktiva	Hipoteke	Zaloge	Depoziti	Ostalo
Finansijska sredstva	35.969.518	13.784.053	1.046.044	557.580	436.548
Pojedinačno obezvređena	8.005.729	5.531.005	137.192	1.761	172.449
Dospela, a neobezvređena	223.116	62.587	9.841	4.184	1.320
Nedospela, a neobezvređena	27.740.673	8.190.461	899.011	551.635	262.779

LTV racio

Kod finansijskih sredstava obezbeđenih hipotekama najveće učešće 36,86% imaju hipoteke sa LTV raciom ispod 50%, zatim hipoteke sa LTV raciom od 51% do 70% sa učešćem 27,50%, hipoteke s LTV raciom od 71% do 90% sa učešćem od 17,90%, hipoteke sa LTV raciom od 91% do 100% imaju učešće 6,89%, a hipoteke sa LTV raciom preko 100% (koje su neadekvatno sredstvo obezbeđenja po tom osnovu) učestvuju sa svega 10,84%.

LTV ratio-stanje na dan 31. decembra 2016. godine (u hiljadama dinara)

	Ispod 50%	51%-70%	71%-90%	91%-100%	Više od 100%
Finansijska sredstva obezbeđena hipotekom	4.965.969	3.705.532	2.411.823	928.567	1.461.080
Pojedinačno obezvređena	973.144	1.261.675	1.046.394	501.599	938.303
Dospela a neobezvređena	37.364	13.411	5.010	2.426	1.234
Nedospela a neobezvređena	3.955.461	2.430.446	1.360.419	424.542	521.543

LTV ratio-stanje na dan 31. decembra 2015. godine (u hiljadama dinara)

	Ispod 50%	51%-70%	71%-90%	91%-100%	Više od 100%
Finansijska sredstva obezbeđena hipotekom	6.120.202	2.579.323	2.527.995	717.171	1.839.363
Pojedinačno obezvređena	1.491.924	646.158	1.382.828	403.646	1.606.449
Dospela a neobezvređena	43.426	9.473	6.352	2.402	934
Nedospela a neobezvređena	4.584.852	1.923.692	1.138.815	311.123	231.980

Finansijska sredstva prema kašnjenju

Na dan 31. decembra 2016. godine bez kašnjenja je 83,83% ukupnih bruto finansijskih sredstava, u kašnjenju od 1 do 30 dana 3,99%, u kašnjenju od 31 do 90 dana 0,51%, u kašnjenju od 91 do 180 dana 0,08%, u kašnjenju od 181 do 365 dana 1,22%, a u kašnjenju preko 365 dana 10,37% finansijskih sredstava.

Pregled finansijskih sredstava po intervalima kašnjenja (u hiljadama dinara)

	31. decembar 2016. godine		31. decembar 2015. godine	
	Bruto izloženost	Neto izloženost	Bruto izloženost	Neto izloženost
Bez kašnjenja	30.804.118	30.343.610	26.743.659	26.539.773
1-30 dana	1.464.948	1.460.392	1.775.687	1.768.792
31-90 dana	187.734	173.740	271.260	251.479
91-180 dana	29.403	18.519	64.327	45.845
181-365 dana	450.053	252.461	1.092.458	642.881
Preko 365 dana	3.809.032	1.655.937	6.022.127	1.836.966
Ukupno	36.745.288	33.904.659	35.969.518	31.085.736

Finansijska sredstva po delatnostima

U sledećem pregledu prikazana je struktura finansijskih sredstava po granama delatnosti, u bruto i neto iznosu.

Ukupne bilansne i vanbilansne izloženosti prema pojedinim granama delatnosti kreću se u okviru propisanih internih limita:

- Poljoprivreda, lov, šumarstvo, vodoprivreda i ribarstvo najviše do 10% od bruto bilansne aktive i vanbilansnih stavki koje se klasifikuju,
- Vađenje ruda i kamena i prerađivačka industrija najviše do 60% od bruto bilansne aktive i vanbilansnih stavki koje se klasifikuju,
- Proizvodnja i snabdevanje električnom energijom, gasom i vodom najviše do 15% od bruto bilansne aktive i vanbilansnih stavki koje se klasifikuju – na dan 31.12.2016. godine učešće iznosi 0,28%
- Građevinarstvo najviše do 15% od bruto bilansne aktive i vanbilansnih stavki koje se klasifikuju – na dan 31.12.2016. godine učešće iznosi 8,11%
- Trgovina na veliko, trgovina na malo, opravka motornih vozila, motocikala i predmeta za upotrebu i domaćinstvo najviše do 25% od bruto bilansne aktive i vanbilansnih stavki koje se klasifikuju – na dan 31.12.2016. godine učešće iznosi 13,88%
- Hoteli i restorani, saobraćaj, skladištenje i veze najviše do 15% od bruto bilansne aktive i vanbilansnih stavki koje se klasifikuju – na dan 31.12.2016. godine iznosi 5,36%
- Obrazovanje, zdravstvo i socijalni rad (ako se ne finansiraju iz budžeta) najviše do 10% od bruto bilansne aktive i vanbilansnih stavki koje se klasifikuju – na dan 31.12.2016. godine učešće iznosi 0,22%
- Aktivnosti u vezi sa nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti, ostale komunalne, društvene i lične uslužne aktivnosti najviše do 15% od bruto bilansne aktive i vanbilansnih stavki koje se klasifikuju – na dan 31.12.2016. učešće iznosi 1,82%
- Stanovništvo, najviše do 25% od bruto bilansne aktive i vanbilansnih stavki koje se klasifikuju – na dan 31.12.2016. godine učešće iznosi 13,41%
- Banke, uključujući i strana lica, najviše do 20% od bruto bilansne aktive i vanbilansnih stavki koje se klasifikuju – na dan 31.12.2016. godine učešće iznosi 7,01%
- Drugi klijenti (profitna i neprofitna pravna lica i drugi klijenti koji se ne finansiraju iz budžeta, izuzev pravnih lica i banaka u stečaju) najviše do 5% od bruto bilansne aktive i vanbilansnih stavki koje se klasifikuju – na dan 31.12.2016. godine učešće iznosi 1,27%.

Na dan 31. decembra 2016. godine najveće učešće u bruto finansijskim sredstvima ima prerađivačka industrija sa 29,56%, zatim trgovina i popravka motornih vozila i motocikala 14,42%, sledi stanovništvo sa 13,92%, građevinarstvo 8,42%, banke, finansijske organizacije i osiguranje učestvuju sa 7,28%.

Koncentracija finansijskih sredstava po delatnostima (u hiljadama dinara)

	31. decembar 2016. godine		31. decembar 2015. godine	
	Bruto izloženost	Neto izloženost	Bruto izloženost	Neto izloženost
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	191.109	188.617	246.265	151.445
Rudarstvo	94.916	93.443	184.860	184.660
Prerađivačka industrija	10.680.046	8.849.575	10.149.514	7.520.623
Snabdevanje el. energijom, gasom i klimatizacija	100.095	99.656	4	4
Građevinarstvo	1.264.720	1.003.619	1.070.714	791.929
Trgovina, popravka motornih vozila i motocikala	4.754.639	4.378.379	5.227.222	4.175.060
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	1.901.272	1.704.090	1.245.870	1.032.282
Nekretnine, stručne, naučne i tehničke delatnosti, umetnost, zabava i rekreacija	618.504	612.925	376.618	368.141
Banke, fin. organizacije, osiguranje	2.848.103	2.823.775	7.214.376	7.189.277
Fizička lica	6.244.636	6.156.142	4.139.645	4.059.578
Ostalo	8.047.248	7.994.438	6.114.430	5.612.737
Ukupno	36.745.288	33.904.659	35.969.518	31.085.736

Koncentracija vanbilansnih stavki po delatnostima (u hiljadama dinara)

	31. decembar 2016. godine		31. decembar 2015. godine	
	Bruto izloženost	Neto izloženost	Bruto izloženost	Neto izloženost
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	88.316	88.270	45.044	44.984
Rudarstvo	30.425	30.421	21.250	21.247
Prerađivačka industrija	2.948.525	2.942.895	2.249.737	2.248.723
Snabdevanje el. energijom, gasom i klimatizacija	34.689	34.626	-	-
Građevinarstvo	2.617.414	2.616.804	2.178.051	2.177.903
Trgovina, popravka motornih vozila i	1.892.094	1.889.884	2.087.754	2.087.197
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	664.087	663.369	576.249	576.137
Nekretnine, stručne, naučne, i tehničke delatnosti, umetnost, zabava i rekreacija	253.883	253.716	274.395	274.341
Banke, fin. organizacije, osiguranje	507.577	507.577	66.823	66.823
Fizička lica	173.867	173.859	160.980	160.980
Ostalo	148.638	148.525	203.409	203.349
Ukupno	9.359.515	9.349.946	7.863.692	7.861.684

Finansijska sredstva po regionima

Finansijska sredstva prema izloženosti pojedinim regionima prikazana su u narednom pregledu. Dominantno je učešće neto izloženosti prema dužnicima u Srbiji (98,04%). Dužnici iz Evropske unije učestvuju sa 1,37%, iz USA i Kanade sa 0,18%, a dužnici sa ostalih područja sa 0,41%.

Koncentracija finansijskih sredstava po regionima na neto nivou (u hiljadama dinara)

	31. decembar 2016. godine	31. decembar 2015. godine
Srbija	33.239.355	29.588.092
Evropska unija	465.065	705.936
SAD i Kanada	61.532	18.970
Ostalo	138.707	772.738
Ukupno	33.904.659	31.085.736

Ukupne bilansne i vanbilansne izloženosti prema pojedinim geografskim područjima u Srbiji kreću se u okviru propisanih internih limita:

- Region Centralne i Zapadne Srbije najviše do 70% od bruto bilansne aktive i vanbilansnih stavki koje se klasifikuju,
- Region Beograda najviše do 50% od bruto bilansne aktive i vanbilansnih stavki koje se klasifikuju,
- Region Vojvodine najviše do 30% od bruto bilansne aktive i vanbilansnih stavki koje se klasifikuju,
- Region Istočne i Južne Srbije najviše do 20% od bruto bilansne aktive i vanbilansnih stavki koje se klasifikuju
- Region van teritorije Srbije najviše do 20% od bruto bilansne aktive i vanbilansnih stavki koje se klasifikuju.

Otpis potraživanja

Banka će na odgovarajući način upravljati naplatom loših plasmana sve dok procenjuje da je ekonomski opravdano preduzimanje aktivnosti u vezi sa naplatom.

Ukoliko Banka proceni da plasman neće biti naplaćen, u skladu sa smernicama NBS, Banka će otpisati takva potraživanja, što ne podrazumeva odricanje Banke od ugovorenih obaveza i zakonskih prava po osnovu plasmana.

Direktan otpis potraživanja, odnosno prestanak priznavanja plasmana ili dela plasmana u bilansu Banke i preknjižavanje u vanbilansnu evidenciju Banke, ne znači gubitak prava, niti odustajanje Banke od naplate.

U cilju smanjenja bruto problematičnih potraživanja, Banka će prevashodno vršiti direktan otpis svih potraživanja koja su u potpunosti indirektno otpisana (100% ispravljena).

Prilikom utvrđivanja otpisa plasmana i prenosa u vanbilansnu evidenciju u obzir se uzimaju sledeći kriterijumi:

- Plasman koji nije obezbeđen sredstvima obezbeđenja, ukoliko je dužnik u stečaju više od godinu dana;
- Plasman koji nije obezbeđen sredstvima obezbeđenja, ukoliko je dužnik u docnji preko tri godine,
- Plasman koji je obezbeđen nepokretnošću po osnovu kojeg je dužnik u docnji preko tri godine, ukoliko banka u tom periodu nije otpočela postupak naplate iz sredstava obezbeđenja, niti je ostvarila naplatu od sadužnika, odnosno jemca;
- Ostali plasmani kod kojih postoje elementi koji ukazuju na otežanu naplatu (npr. plasman od dužnika koji je izbrisan iz registra privrednih subjekata, a nije nastavio da posluje putem statusne promene pripajanja, spajanja ili podele, plasman od preminulog fizičkog lica). Opšte otpuštanje dugova gasi sva Bančina potraživanja prema dužniku.

Reprogramiranje i restrukturiranje kredita

Banka je tokom 2016. godine vršila produženje rokova otplate potraživanja u skladu sa Odlukom Narodne Banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki.

U skladu sa izmenom Odluke Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki od 29. juna 2016. godine docnja u naplati potraživanja računa se prema poslednjem ugovorenom datumu dospeća, i to za iznos potraživanja koji je materijalno značajan.

Restrukturiranje potraživanja je odobravanje, zbog finansijskih poteškoća dužnika, ustupaka u vezi s otplatom pojedinačnog potraživanja koji ne bi bili odobreni da dužnik nije u tim poteškoćama, bez obzira na to je li određeni iznos tog potraživanja dospeo, da li je to potraživanje obezvređeno i da li je za njega nastupio status neizmirenja obveza u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke, i to na najmanje jedan od sledećih načina: Promenom uslova pod kojima je potraživanje nastalo, naročito ako su naknadno ugovoreni uslovi otplate potraživanja povoljniji u odnosu na prvobitno ugovorene (smanjenje kamatne stope, otpis dela glavnice pod kojim se podrazumeva prestanak priznavanja tog dela u bilansu, otpis dela obračunate kamate, promena datuma dospeća glavnice i / ili kamate i dr.) ili u odnosu na uslove koji bi u trenutku promene uslova bili odobreni drugom dužniku s istim ili sličnim nivoom rizika.

Refinansiranje potraživanja je nastanak novog potraživanja banke po osnovu plasmana koji je odobrila radi izmirenja dela ili celog iznosa obaveze koju dužnik ima prema banci ili drugom pravnom licu kome je ustupljeno potraživanje prema tom dužniku.

Pod restrukturiranim potraživanjima od pravnog lica podrazumevaju se:

- potraživanja od dužnika koja su restrukturirana na nivou Banke gde uslove restrukturiranja definiše Banka;
- potraživanja od dužnika koja su restrukturirana u saradnji sa ostalim poveriocima, bilo na bazi međubankarskog sporazuma o jednakim uslovima restrukturiranja ili na bazi Zakona o sporazumnom finansijskom restrukturiranju privrednih društava uz učešće institucionalnog posrednika
- potraživanja od dužnika kod kojih je u prethodnom stečajnom postupku predložen i usvojen Unapred pripremljen plan reorganizacije
- potraživanja od dužnika kod kojih je u stečajnom postupku predložen i usvojen Plan reorganizacije stečajnog dužnika

Pri preduzimanju mera restrukturiranja Banka je dužna da proceni da li je restrukturiranje plasmana prema pojedinačnom dužniku održivo i ekonomski opravdano za Banku i dužnika, kao i da utvrdi plan restrukturiranja i da redovno prati njegovo sprovođenje i efekte.

Banka redovno, a najmanje jednom u šest meseci, prati sprovođenje plana restrukturiranja plasmana, uzimajući u obzir veličinu i značaj potraživanja koje je predmet restrukturiranja u odnosu na druga potraživanja banke, kao i specifičnost plana restrukturiranja i aktivnosti banke predviđene tim planom.

Banka može da prestane da potraživanje smatra restrukturiranim ako su na kraju probnog perioda ispunjeni sledeći uslovi:

- restrukturirano potraživanje nije klasifikovano u grupu problematičnih potraživanja;
- dužnik je redovnim uplatama po osnovu glavnice ili kamate otplatio materijalno značajan deo ukupnog iznosa duga tokom najmanje polovine probnog perioda;
- dužnik nije u docnji dužoj od 30 dana ni po jednoj obavezi prema banci.

Sledi pregled kredita restrukturiranih u toku 2016. godine (u hiljadama dinara i po broju klijenata i kredita):

Stanje 31.12.2016. godine	Broj klijenata	Broj restrukturiranih kredita
981.319	23	41

Na dan 31. decembra 2016. Banka ima ukupno 23 klijenta kojima je restrukturirala 41 kredit. Bruto stanje svih restrukturiranih obezvređenih kredita je 981.319 hiljada dinara, a neto stanje 628.328 hiljada dinara.

Pregled ukupnih restrukturiranih obezvređenih kredita u toku 2016. godine

31. decembra 2016. godine	Bruto izloženost u hilj. dinara	Ispravka vrednosti	Neto izloženost u hilj. dinara	Broj klijenata	Broj partija
A1	-	-	-	-	-
A2	146.682	400	146.282	1	5
A3	652	4	648	3	3
A4	6.494	637	5.856	14	15
A5	51.414	447	50.967	7	9
A6	-	-	-	-	-
A7	4.212.024	1.799.993	2.412.031	84	140
Ukupno	4.417.266	1.801.481	2.615.784	109	172

Pregled ukupnih restrukturiranih obezvređenih kredita u toku 2015. godine

31. 2015. godine	Bruto decembra izloženost hilj. dinara	u Ispravka vrednosti	Neto izloženost hilj. dinara	u Broj klijenata	Broj partija
A1	-	-	-	-	-
A2	-	-	-	-	-
A3	-	-	-	-	-
A4	1.335	246	1.089	3	3
A5	10.337	457	9.880	7	7
A6	15.839	6.866	8.973	27	27
A7	2.239.729	909.731	1.329.998	40	67
Ukupno	2.267.240	917.300	1.349.940	77	104

Fer vrednost sredstava i obaveza

Fer vrednost koja se navodi u finansijskim izveštajima je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u nezavisnoj transakciji.

Fer vrednost se računa na osnovu tržišnih informacija raspoloživih na datum izveštavanja.

Fer vrednost nekog tekućeg likvidnog finansijskog instrumenta prikazana po njegovoj nominalnoj vrednosti je približno jednaka njegovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovo uključuje gotovinu kao i potraživanja i obaveze bez definisane dospelosti ili fiksne kamatne stope. Za ostala potraživanja i obaveze, budući očekivani tokovi gotovine se diskontuju na njihove neto sadašnje vrednosti koristeći tekuće kamatne stope. Imajući u vidu da su varijabilne kamatne stope ugovorene za većinu finansijske aktive i obaveza Banke, promene u tekućim kamatnim stopama dovode do promena u ugovorenim kamatnim stopama.

Kotirajuće tržišne cene se koriste za hartije kojima se trguje. Fer vrednost ostalih hartija se računa kao neto sadašnja vrednost budućih očekivanih gotovinskih tokova primenom kamatnih stopa za slične hartije od vrednosti.

Fer vrednost neopozivih kreditnih obaveza i potencijalnih obaveza su iste kao i njihove knjigovodstvene vrednosti.

Fer vrednost sredstava i obaveza (u hiljadama dinara)

31. decembar 2016. godine	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti				
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	23.984	-	-	23.984
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	3.177.595	-	3.177.595
31. decembar 2015. godine				
Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti				
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju (uključujući založena sredstva)	27.149	494.826	-	521.975
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (uključujući založena sredstva)	-	602.503	-	602.503

Procena finansijskih instrumenata

Banka meri fer vrednost pomoću sledeće hijerarhije fer vrednosti, na osnovu značaja ulaznih podataka koji se koriste u izradi merenja:

- Nivo 1: kotirane tržišne cene na aktivnim tržištima za identična sredstva ili obaveze;
- Nivo 2: tehnike procene koje se zasnivaju na direktno ili indirektno utvrdim ulaznim podacima koje nisu kotirane cene iz nivoa 1. Indirektno utvrdivi podaci se koriste za vrednovanje instrumenata na osnovu kotirane tržišne cene na aktivnim tržištima za slične instrumente; navedene cene za iste ili slične instrumente na tržištu koja se smatraju manje aktivnim; ili druge tehnike procene u kojima su svi značajni inputi direktno ili indirektno uočljivi iz tržišnih podataka;
- Nivo 3: tehnike procene koje koriste značajne neutvrdive podatke. Ova kategorija uključuje sve instrumente, gde tehnika vrednovanja uključuje ulazne podatke koji se zasnivaju na utvrdim podacima i neutvrdivi ulazni podaci imaju značajan uticaj na vrednovanje instrumenta. Ova kategorija uključuje instrumente koji se vrednuju na bazi kotiranih cena sličnih instrumenata gde su značajna neuočljiva podešavanja ili pretpostavke potrebne da bi se odražavala razlika između instrumenata.

Rukovodstvo smatra da je fer vrednost kredita i depozita približna vrednosti po kojoj su iskazani krediti i depoziti u poslovnim knjigama Banke, obzirom da većina depozita i kredita ima ugovorenu varijabilnu kamatnu stopu, koja prati tržišne kamatne stope. Rukovodstvo Banke smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

Rukovodstvo Banke procenjuje da nema razlike između Fer vrednosti i knjigovodstvene vrednosti.

Finansijska sredstva i obaveze koje se ne vode po fer vrednosti (u hiljadama dinara)

31. decembar 2016. godine	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska sredstva				
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	- 4.090.612		-	4.090.612
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća (uključujući založena sredstva)	- 1.443.325		-	1.443.325
Kredit i potraživanja od banaka i dr. finansijskih organizacija	-	- 1.018.760		1.018.760
Kredit i potraživanja od komitenata	-	- 23.997.783		23.997.783
Ostala sredstva	-	-	152.600	152.600
Finansijske obaveze				
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, dr. finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	2.715.013	2.715.013
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	26.101.052	26.101.052
Subordinirane obaveze	-	-	-	-
Ostale obaveze	-	-	243.695	243.695
31. decembar 2015. godine				
Finansijska sredstva				
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	- 4.081.407		-	4.081.407
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća (uključujući založena sredstva)	-	-	3.449.188	3.449.188
Kredit i potraživanja od banaka i dr. finansijskih organizacija	-	-	3.057.235	3.057.235
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	19.195.483	19.195.483
Ostala sredstva	-	-	177.945	177.945
Finansijske obaveze				
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, dr. finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	702.699	702.699
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	23.373.380	23.373.380
Subordinirane obaveze	-	-	1.851.741	1.851.741
Ostale obaveze	-	-	175.544	175.544

Pregled finansijskih sredstava i finansijskih obaveza po fer vrednosti (u hiljadama dinara)

31. decembar 2016. godine	Određene fer vrednosti	Koje se drže do dospeća	Raspoložive za prodaju	Ostali amort. trošak	Ukupni iznos u knjigama	Ukupna fer vrednost
Finansijska sredstva						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	4.090.612	4.090.612	4.090.612
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	23.984	-	-	-	23.984	23.984
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	-	3.177.595	-	3.177.595	3.177.595
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća (uključujući založena sredstva)	-	1.443.325	-	-	1.443.325	1.443.325
Kredit i potraživanja od banaka i dr. finansijskih organizacija	-	-	-	1.018.760	1.018.760	1.018.760
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	-	23.997.783	23.997.783	23.997.783
Ostala sredstva	-	-	-	152.600	152.600	152.600
Finansijske obaveze						
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, dr. fin. organizacijama i centralnoj banci	-	2.715.013	-	-	2.715.013	2.715.013
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	26.101.052	-	-	26.101.052	26.101.052
Ostale obaveze	-	-	-	243.695	243.695	243.695

28.2 Kapital i adekvatnost kapitala

Cilj upravljanja Banke u vezi sa pokazateljem adekvatnosti kapitala je da se obezbedi održavanje potrebnog nivoa kapitala kao podrška razvoju Banke i rastu poslovnih aktivnosti.

Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke jednak je odnosu kapitala i rizične aktive Banke. Rizična aktiva Banke jednaka je zbiru aktive ponderisane kreditnim rizikom i kapitalnog zahteva u vezi sa deviznim i operativnim rizikom pomnoženih recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala.

Kapital Banke čini zbir osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, umanjen za zbir odbitnih stavki, s tim da je Banka dužna da u svom poslovanju obezbedi da visina njenog kapitala nikad ne bude manja od dinarske protivvrednosti iznosa od 10.000.000 EUR.

Kapitalni zahtev za kreditni rizik Banka izračunava primenom standardizovanog pristupa, množenjem ukupne aktive ponderisane kreditnim rizikom sa 12%. Aktivom Banke ponderisanom kreditnim rizikom smatra se zbir bruto knjigovodstvene vrednosti bilansne aktive umanjene za ispravke vrednosti i rezervu za procenjene gubitke i bruto knjigovodstvene vrednosti vanbilansnih stavki umanjenih za rezervisanja i potrebnu rezervu za procenjene gubitke i pomnoženih faktorima konverzije.

Kapitalni zahtev u vezi sa deviznim rizikom izračunava se množenjem zbira ukupne neto otvorene devizne pozicije i apsolutne vrednosti neto otvorene pozicije u zlatu sa 12%. Ukupna neto otvorena devizna pozicija predstavlja apsolutnu vrednost ukupne duge, odnosno ukupne kratke devizne pozicije, i to zavisno od toga koja je od ovih apsolutnih vrednosti veća.

Kapitalni zahtev za operativni rizik Banka izračunava primenom pristupa osnovnog indikatora u iznosu trogodišnjeg proseka indikatora izloženosti pomnoženog stopom kapitalnog zahteva od 15%.

Uzimajući u obzir da Banka ne dostiže propisane limite, nije dužna da pored kapitalnih zahteva za kreditni, devizni i operativni rizik, izračunava i obezbeđuje pokriće kapitalnih zahteva u vezi sa ostalim tržišnim rizicima koji proizilaze iz stavki koje se vode u knjizi trgovanja.

Na dan 31. decembra 2016. godine kapital i adekvatnost kapitala obračunati su prema odlukama Narodne banke Srbije usklađenim sa faznom primenom Bazelskih standarda.

Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke na dan 31. decembar 2016. iznosi 15,64% (31.12.2015:15,79%) i viši je od minimalnih 12% propisanih Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala.

Struktura kapitala i adekvatnost kapitala na dan 31. decembra 2016. godine

R.broj	Naziv pozicije	(u hiljadama dinara)	
		31. decembar 2016. godine	31. decembar 2015. godine
1.	Osnovni kapital	3.699.262	2.974.277
	Nominalna vrednost uplaćenih akcija osim		
1.1	preferencijalnih kumulativnih akcija	2.419.820	2.419.820
1.2	Emisiona premija	1.827.323	1.827.323
1.3	Rezerve iz dobiti	1.174.276	1.359.742
1.4	Gubici iz prethodne godine	-	-
1.5	Gubitak tekuće godine	-	(185.467)
1.6	Nematerijalna ulaganja	(73.975)	(28.085)
1.7	Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke	(1.648.182)	(2.419.056)
2	Dopunski kapital	275.613	269.970
	Nominalna vrednost uplaćenih preferencijalnih		
2.1	kumulativnih akcija	1.340	1.340
2.2	Deo revalorizacionih rezervi	274.273	268.630
2.3	Subordinirane obaveze	-	-
2.4	Iznos kapitala koji prekoračuje ograničenje za dopunski kapital	-	-
3.	Odbitne stavke od kapitala	-	6.229
3.3.1	Od čega: umanjenje od osnovnog kapitala	-	3.114,5
3.3.2	Od čega: umanjenje od dopuskog kapitala	-	3.114,5
4.	Ukupan osnovni kapital	3.699.262	2.971.163
5.	Ukupan dopunski kapital	275.613	266.855
6.	UKUPAN KAPITAL	3.974.875	3.238.018
7.	Kapitalni zahtev za kreditni rizik	2.770.902	2.181.749
8.	Kapitalni zahtev za devizni rizik	10.853	12.199
9.	Kapitalni zahtev za tržišni rizik	267.649	267.191
10.	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA	15,64%	15,79%

28.3 Sredstva stečena naplatom potraživanja

Banka u cilju sprečavanja gubitaka koji mogu nastati tako što bi se imovina pod hipotekom Banke prodala po veoma niskoj ceni učestvuje u javnim prodajama, kako bi se onemogućili drugi učesnici da kupe nekretnine po niskoj ceni, s ciljem zatvaranja spornih potraživanja u kraćim rokovima i stvaranje mogućnosti za bolju prodaju tako stečene imovine u nekom narednom periodu.

Banka se aktivno bavi prodajom imovine stečene naplatom potraživanja i tako stečenu imovinu može zadržati određeni period samo u slučajevima kada bi brza prodaja dovela do značajnih gubitaka.

Sticanje imovine u cilju naplate spornih potraživanja Banka može vršiti sve dok:

- Racio likvidne aktive kao odnos likvidne aktive (gotovina i depoziti kod drugih banaka sa preostalim rokom dospeća do 30 dana, obavezna rezerva, utrživi plemeniti metali i utržive vladine hartije od vrednosti) i ukupne aktive je iznad 20%;
- Ukupan iznos materijalnih sredstava stečenih naplatom potraživanja, u bilansu Banke nije veći od 25% kapitala Banke;

Sredstva stečena naplatom potraživanja

Stečena imovina	Datum sticanja imovine	Neto knjigovodstvena vrednost stečene imovine		Komentar
		31.12.2015.	31.12.2016.	
Poslovni prostor, šalter sala, površina 48 m ² , KO Šume, Ivanjica	26.12.2014.	1.390	1.415	Poslovni prostor preuzet od izvršnog dužnika, "Mercury internacional" a.d. Ivanjica.
Stan u ulici Filipa Filipovića 19, Čačak	01.09.2016.	-	4.790	Stan površine 87 m2 preuzet od izvršnog dužnika Nebojše Protića iz Čačka.
Ukupno		1.390	6.205	

28.4 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze.

Cilj upravljanja rizikom likvidnosti je održavanje likvidnih sredstava Banke na nivou koji zadovoljava ispunjavanje dospelih obaveza Banke.

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj omogućava da u svakom trenutku ispuni svoje dospele obaveze (likvidnost) i da trajno ispunjava sve svoje obaveze (solventnost).

Za upravljanje rizikom likvidnosti u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor koji je usvojio Politiku upravljanja rizikom likvidnosti i Plan poslovanja u slučaju nastanka krize likvidnosti;
- Izvršni odbor koji sprovodi usvojenu Politiku i utvrđuje Proceduru za upravljanje rizikom likvidnosti;
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prati izloženost Banke riziku likvidnosti i predlaže odgovarajuće mere za upravljanje ovim rizikom;
- Odbor za likvidnost koji dnevno utvrđuje i prati likvidnost i donosi odgovarajuće mere za sprečavanje ili otklanjanje uzroka nelikvidnosti i
- Služba za upravljanje rizicima i Sektor sredstava koji dnevno prate i održavaju likvidnost.

Merenje rizika likvidnosti vrši se u Službi za upravljanje rizicima kroz izračunavanje Pokazatelja i Užeg pokazatelja likvidnosti, dodatnih racija likvidnosti, Racija koncentracije depozita, GAP analizu i stres testove.

Merenje nivoa izloženosti riziku likvidnosti vrši se praćenjem Pokazatelja likvidnosti i Užeg pokazatelja likvidnosti propisanih Odlukom Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima i Procedurom za upravljanje rizikom likvidnosti. Pokazatelj predstavlja odnos zbira likvidnih potraživanja prvog reda i likvidnih potraživanja drugog reda, s jedne strane, i zbira obaveza po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna ovog Pokazatelja, s druge strane. Uži pokazatelj likvidnosti predstavlja odnos zbira likvidnih potraživanja prvog reda, s jedne strane, i zbira obaveza po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna ovog Pokazatelja, s druge strane.

Ostvarene vrednosti Pokazatelja i Užeg pokazatelja likvidnosti

	Pokazatelj likvidnosti	
	2016	2015
31. decembar	1,76	2,49
Prosečna vrednost	1,79	2,55
Maksimalna vrednost	2,75	3,59
Minimalna vrednost	1,20	1,47

	Uži pokazatelj likvidnosti	
	2016	2015
31. decembar	1,38	1,39
Prosečna vrednost	1,30	1,46
Maksimalna vrednost	1,70	2,14
Minimalna vrednost	0,90	0,87

Likvidnost Banke pratila se i kroz Racio likvidne aktive koji predstavlja odnos likvidne aktive i ukupne aktive.

Ostvarene vrednosti Racija likvidne aktive

	2016	2015
	31. decembar	24,46%
Prosečna vrednost	27,62%	28,78%
Maksimalna vrednost	31,23%	36,42%
Minimalna vrednost	22,07%	24,41%

U toku 2016. godine Banka je nivo rizika likvidnosti pratila i na osnovu kretanja dodatnih racija likvidnosti propisanih Procedurom za upravljanje rizikom likvidnosti kao i na osnovu pokazatelja iz ugovora koje je Banka potpisala sa međunarodnim finansijskim institucijama. Vrednosti ovih pokazatelja kretale su se u okviru limita propisanih Procedurom, odnosno u okviru limita ugovorenih sa međunarodnim finansijskim institucijama.

Za praćenje i upravljanje rizikom likvidnosti od ključnog značaja je praćenje usklađenosti dospeća sredstava i obaveza. Usaglašenost i kontrolisana neusaglašenost dospeća aktive i obaveza su fundamentalne za rukovodstvo Banke. Nije uobičajeno za banke da se ikad u potpunosti usaglase, obzirom da se poslovne transakcije često vrše na neodređen period i da su različitih vrsta. Neusaglašena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali u isto vreme povećava i rizik od gubitka.

U narednoj tabeli prikazana su sredstva i obaveze Banke po grupisanim pozicijama u skladu sa rokovima dospeća od datuma bilansa stanja do ugovorenog roka dospeća.

	(u hiljadama dinara)					
31. decembar 2016. godine	Do 30 dana	30 do 90 dana	90 do 365 dana	1 do 5 god.	Preko 5 god.	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	4.090.612	-	-	-	-	4.090.612
Finansijska sredstava po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	23.984	-	-	-	-	23.984
Finansijska sredstava raspoloživa za prodaju	539.611	50.000	683.802	1.464.016	440.166	3.177.595
Finansijska sredstava koja se drže do dospeća (uključujući založena finansijska sredstva)	612.207	-	373.285	457.833	-	1.443.325
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	901.625	117.135	-	-	-	1.018.760
Kredit i potraživanja od komitenata	1.761.787	487.041	3.899.596	12.008.715	5.840.644	23.997.783
Ostala sredstva	36.497	-	-	-	116.103	152.600
Ukupno finansijska sredstva	7.966.323	654.176	4.956.683	13.930.564	6.396.913	33.904.659
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	1.955.102	21.000	121.549	617.362	-	2.715.013
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	10.683.088	1.764.922	5.625.087	4.458.400	3.569.555	26.101.052
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	75.477	-	-	-	168.218	243.695
Ukupno finansijske obaveze	12.713.667	1.785.922	5.746.636	5.075.762	3.737.773	29.059.760
Ročna usklađenost / neusklađenost	(4.747.344)	(1.131.746)	(789.953)	8.854.802	2.659.140	4.844.899

(u hiljadama dinara)

31. decembar 2015. godine	Do 30 dana	30 do 90 dana	90 do 365 dana	1 do 5 god.	Preko 5 god.	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	4.081.407	-	-	-	-	4.081.407
Finansijska sredstava po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju (uključujući založena finansijska sredstva)	26.208	113.759	381.067	941	-	521.975
Finansijska sredstava raspoloživa za prodaju (uključujući založena finansijska sredstva)	-	-	-	517.187	85.316	602.503
Finansijska sredstava koja se drže do dospeća	599.355	598.345	1.815.682	435.806	-	3.449.188
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	794.422	1.786.688	476.125	-	-	3.057.235
Kredit i potraživanja od komitenata	2.026.569	439.051	2.685.477	9.612.158	4.432.228	19.195.483
Ostala sredstva	31.518	-	-	-	146.427	177.945
Ukupno finansijska sredstva	7.559.479	2.937.843	5.358.351	10.566.092	4.663.971	31.085.736
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	99.753	81.697	521.249	-	-	702.699
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	8.764.931	2.382.374	3.603.170	4.669.572	3.953.333	23.373.380
Subordinirane obaveze	-	1.851.741	-	-	-	1.851.741
Ostale obaveze	1.170	-	-	-	174.374	175.544
Ukupno finansijske obaveze	8.865.854	4.315.812	4.124.419	4.669.572	4.127.707	26.103.364
Ročna usklađenost / neusklađenost	(1.306.375)	(1.377.969)	1.233.932	5.896.520	536.264	4.982.372

28.5 Tržišni rizik (kamatni rizik, devizni rizik i rizik promene cena HOV)

28.5.1 Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene kamatnih stopa, a Banka je izložena ovom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi.

Cilj upravljanja kamatnim rizikom je minimiziranje negativnih efekata koji mogu nastati po osnovu promena tržišnih kamatnih stopa.

Za upravljanje kamatnim rizikom u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor, koji je usvojio Politiku upravljanja kamatnim rizikom;
- Izvršni odbor koji sprovodi usvojenu Politiku i utvrđuje Proceduru za upravljanje kamatnim rizikom;
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prati izloženost Banke po osnovu kamatnog rizika i predlaže odgovarajuće mere za upravljanje ovim rizikom;
- Služba za upravljanje rizicima koji operativno sprovodi Politiku i Proceduru i izveštava rukovodstvo Banke o izloženosti riziku i
- Sektor marketinga koji vrši dnevno praćenje tržišnih kamatnih stopa i predlaže visine kamatnih stopa za proizvode Banke.

Merenje kamatnog rizika se vrši u Službi za upravljanje rizicima i to kroz merenje rizika ponovnog vrednovanja kamatnih stopa (repricing risk), baznog kamatnog rizika, rizika krive prinosa i rizika opcija.

U nastavku je dat pregled kamatonosne aktive i pasive i to po periodima njihovog dospeća za stavke sa fiksnom kamatnom stopom odnosno prema periodima ponovnog utvrđivanja cena za stavke sa varijabilnom kamatnom stopom.

31. decembar 2016. godine						(u hiljadama dinara)	
	Do 30 dana	30 do 90 dana	0 do 365 dana	1 do 5 god.	Preko 5 god.	Nekamatono sno	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	-	-	4.090.612	4.090.612
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	-	-	-	-	-	23.984	23.984
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	383.421	51.598	698.415	1.482.656	457.746	103.759	3.177.595
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća (uključujući založena finansijska sredstva)	598.823	-	377.133	467.369	-	-	1.443.325
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	117.135	-	-	-	901.625	1.018.760
Kredit i potraživanja od komitenata	10.902.620	2.002.752	2.531.471	4.831.567	2.661.414	1.067.959	23.997.783
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	152.600	152.600
Ukupno finansijska sredstva	11.884.864	2.171.485	3.607.019	6.781.592	3.119.160	6.340.539	33.904.659
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	1.561.827	21.000	120.000	-	-	1.012.186	2.715.013
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	5.592.860	3.669.402	7.144.545	2.085.342	18.521	7.590.382	26.101.052
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	243.695	243.695
Ukupno finansijske obaveze	7.154.687	3.690.402	7.264.545	2.085.342	18.521	8.846.263	29.059.760

31. decembar 2015. godine	(u hiljadama dinara)						Nekamato- nosno	Ukupno
	Do 30 dana	30 do 90 dana	90 do 365 dana	1 do 5 god.	Preko 5 god.			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	350.000	-	-	-	-	-	3.731.407	4.081.407
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju (uključujući založena finansijska sredstva)	-	-	494.826	-	-	-	27.149	521.975
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (uključujući založena finansijska sredstva)	-	-	-	517.256	61.993	-	23.254	602.503
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	600.000	600.000	1.811.242	437.324	-	-	622	3.449.188
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.787.144	476.125	-	-	-	-	793.966	3.057.235
Kredit i potraživanja od komitenata	9.267.392	1.291.144	1.820.031	3.097.313	1.354.789	-	2.364.814	19.195.483
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	-	177.945	177.945
Ukupno finansijska sredstva	12.004.536	2.367.269	4.126.099	4.051.893	1.416.782	7.119.157	31.085.736	
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	309.031	-	299.721	-	-	-	93.947	702.699
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	8.432.734	3.001.035	5.894.051	2.068.245	770	-	3.976.545	23.373.380
Subordinirane obaveze	-	1.851.741	-	-	-	-	-	1.851.741
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	-	175.544	175.544
Ukupno finansijske obaveze	8.741.765	4.852.776	6.193.772	2.068.245	770	4.246.036	26.103.364	

U narednoj tabeli dat je prikaz kamatne osetljivosti. Osetljivost se meri uticajem paralelnog pomeranja krive prinosa za 200 b.p. na kapital i prihode Banke.

	(u hiljadama dinara)			
	2016. godina		2015. godina	
	Uticaj na kapital	Uticaj na prihode	Uticaj na kapital	Uticaj na prihode
31. decembar	5.077	57.684	46.798	53.998
Prosečna vrednost	45.479	54.636	84.220	60.891
Maksimalna vrednost	109.673	58.070	176.447	65.136
Minimalna vrednost	774	52.075	15.730	53.998

28.5.2 Devizni rizik

Devizni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa, a Banka mu je izložena po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.

Cilj upravljanja deviznim rizikom je minimiziranje gubitaka koji nastaju po osnovu promena deviznih kurseva.

Za upravljanje deviznim rizikom u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor, koji je usvojio Politiku za upravljanje tržišnim rizicima;
- Izvršni odbor koji sprovodi usvojenu Politiku i utvrđuje Proceduru za upravljanje deviznim rizikom;
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prati izloženost Banke po osnovu deviznog rizika i predlaže odgovarajuće mere za upravljanje ovim rizikom i
- Sektor za upravljanje rizicima i Sektor sredstava koji dnevno prate i vrše upravljanje valutnom strukturom izvora sredstava i plasmana.

Merenje deviznog rizika se vrši u Službi za upravljanje rizicima na osnovu Pokazatelja deviznog rizika kao odnosa neto otvorene devizne pozicije i kapitala Banke, a prema Odluci o adekvatnosti kapitala i Odluci o izveštavanju banaka, kao i Proceduri Upravljanje deviznim rizikom.

Ostvarene vrednosti pokazatelja deviznog rizika

	2016	2015
31. decembar	2,28%	3,27%
Prosečna vrednost	3,07%	5,69%
Maksimalna vrednost	11,90%	18,38%
Minimalna vrednost	0,30%	0,60%

Devizni rizik, meren Pokazateljem deviznog rizika se u toku 2016. godine pretežno nalazio u kategoriji niskog rizika. Prosečna vrednost Pokazatelja deviznog rizika iznosila je 3,07%.

U narednoj tabeli dat je pregled otvorenih deviznih pozicija pojedinačno po valutama na dan 31. decembar.

Analiza sredstava i obaveza po valutama

31. decembar 2016. godine	EUR	USD	CHF	Ostalo	Ukupno	(u hiljadama dinara)	
						RSD	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2.045.225	74.006	18.469	15.843	2.153.543	1.937.069	4.090.612
Finansijska sredstava po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	-	-	-	-	-	23.984	23.984
Finansijska sredstava raspoloživa za prodaju	1.021.063	-	-	-	1.021.063	2.156.532	3.177.595
Finansijska sredstava koja se drže do dospeća (uključujući založena finansijska sredstva)	184.621	-	-	-	184.621	1.258.704	1.443.325
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	449.269	180.592	173.238	90.202	893.301	125.459	1.018.760
Kredit i potraživanja od komitenata	17.779.613	1.175	-	-	17.780.788	6.216.995	23.997.783
Ostala sredstva	29.877	383	10	28.283	58.553	94.047	152.600
Ukupno finansijska sredstva	21.509.668	256.156	191.717	134.328	22.091.869	11.812.790	33.904.659
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	2.024.912	-	-	30.761	2.055.673	659.340	2.715.013
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	19.365.327	260.552	214.152	77.412	19.917.443	6.183.609	26.101.052
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	57.641	10	4	17	57.672	186.023	243.695
Ukupno finansijske obaveze	21.447.880	260.562	214.156	108.190	22.030.788	7.028.972	29.059.760
Neto pozicija	61.788	(4.406)	(22.439)	26.138	61.081	4.783.818	4.844.899

31. decembar 2015. godine	(u hiljadama dinara)						
	EUR	USD	CHF	Ostalo	Ukupno	RSD	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2.126.234	55.806	59.080	12.664	2.253.784	1.827.623	4.081.407
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju (uključujući založena finansijska sredstva)	494.826	-	-	-	494.826	27.149	521.975
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (uključujući založena finansijska sredstva)	510.447	-	-	-	510.447	92.056	602.503
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	421.386	-	-	-	421.386	3.027.802	3.449.188
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.452.262	153.990	105.329	43.670	1.755.251	1.301.984	3.057.235
Kredit i potraživanja od komitenata	15.452.385	-	-	-	15.452.385	3.743.098	19.195.483
Ostala sredstva	15.498	504	38	53	16.093	161.852	177.945
Ukupno finansijska sredstva	20.473.038	210.300	164.447	56.387	20.904.172	10.181.564	31.085.736
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	467.417	4.131	-	-	471.548	231.151	702.699
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	18.217.121	203.806	160.246	43.617	18.624.790	4.748.590	23.373.380
Subordinirane obaveze	1.851.741	-	-	-	1.851.741	-	1.851.741
Ostale obaveze	27.882	35	-	20	27.937	147.607	175.544
Ukupno finansijske obaveze	20.564.161	207.972	160.246	43.637	20.976.016	5.127.348	26.103.364
Neto pozicija	(91.123)	2.328	4.201	12.750	(71.844)	5.054.216	4.982.372

U nastavku je prikazan uticaj promene kurseva za 15% na neto deviznu poziciju Banke na dan 31. decembra 2016. i 31. decembra 2015. godine. Pozicije sa deviznom klauzulom prikazane su u okviru EUR pozicije za dinarske plasmane i obaveze indeksirane u evrima odnosno u okviru USD pozicije za dinarske plasmane i obaveze indeksirane u dolarima.

(u hiljadama dinara)

31. decembar 2016. godine	EUR	EUR +15%	EUR -15%	USD	USD +15%	USD -15%	CHF	CHF +15%	CHF -15%
Finansijska sredstva	21.509.668	24.736.119	18.283.218	256.156	294.579	217.733	191.717	220.475	162.960
Finansijske obaveze	21.447.880	24.665.062	18.230.698	260.562	299.646	221.478	214.156	246.279	182.033
Neto pozicija	61.788	71.057	52.520	(4.406)	(5.067)	(3.745)	(22.439)	(25.804)	(19.073)

31. decembar 2015. godine	EUR	EUR +15%	EUR -15%	USD	USD +15%	USD -15%	CHF	CHF +15%	CHF -15%
Finansijska sredstva	20.476.330	23.547.780	17.404.881	307.223	353.306	261.990	164.357	165.183	139.703
Finansijske obaveze	20.900.379	24.035.436	17.765.321	207.972	239.168	176.776	160.246	184.283	136.209
Neto pozicija	(424.049)	(487.656)	(360.440)	99.251	114.138	85.214	4.111	(19.100)	3.494

28.5.3 Rizik promene cena HOV

Rizik promene cena HOV predstavlja rizik od negativnih uticaja na finansijski rezultat Banke usled promene cena HOV koje se nalaze u portfoliju Banke.

Cilj upravljanja rizikom promene cena HOV je minimiziranje negativnih efekata koji mogu nastati po osnovu promena cena HOV koje se nalaze u portfoliju Banke.

Za upravljanje rizikom promene cena HOV u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor, koji je usvojio Politiku upravljanja portfoliom HOV i Politiku upravljanja tržišnim rizicima;
- Izvršni odbor koji sprovodi usvojenu Politiku;
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prati izloženost Banke po osnovu rizika promene cena HOV i predlaže odgovarajuće mere za upravljanje ovim rizikom i
- Sektor sredstava koji dnevno upravlja portfoliom HOV i Sektor za upravljanje rizicima koji prati kretanje vrednosti pozicija knjige trgovanja i izveštava rukovodstvo Banke.

Sektor za upravljanje rizicima, na bazi relevantnih izvora tržišnih informacija, vrši aktivno praćenje vrednosti HOV u posedu Banke i kontroliše njihovu usklađenost sa interno propisanim limitima.

Vrednost portfolija Banke

	(u hiljadama dinara)	
	Tržišna vrednost na dan 31. decembar 2016.	Tržišna vrednost na dan 31. decembar 2015.
Založena finansijska sredstva		
Trezorski zapisi Republike Srbije	-	358.154
Obveznice Republike Srbije	90.000	226.680
	90.000	584.834
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju		
Akcije banaka	519	8.344
Akcije preduzeća	23.465	18.805
Obveznice RS	-	268.146
	23.984	295.295
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju		
Zapisi RS raspoloživi za prodaju u dinarima	207.069	-
Obveznice RS raspoložive za prodaju u stranoj valuti	936.810	152.293
Obveznice RS raspoložive za prodaju u dinarima	1.947.447	-
Municipalne obveznice (umanjene za ispravku vrednosti)	86.269	92.056
	3.177.595	244.349
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća		
U dinarima	1.168.704	3.027.802
Zapisi trezora Republike Srbije	598.823	2.772.295
Obveznice Republike Srbije	569.881	255.507
U stranoj valuti	184.621	421.386
Zapisi trezora Republike Srbije	-	241.089
Obveznice Republike Srbije	184.621	180.297
	1.353.325	3.449.188
Ukupno	4.644.904	4.573.666

28.7 Operativni rizik

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik isključuje reputacioni i strateški rizik, ali uključuje zakonski (pravni) rizik.

Za upravljanje operativnim rizikom u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor koji je usvojio Politiku upravljanja operativnim rizikom;
- Izvršni odbor koji sprovodi usvojenu Politiku i utvrđuje Proceduru za upravljanje operativnim rizikom;
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prati izloženost Banke po osnovu operativnog rizika i predlaže odgovarajuće mere za upravljanje ovim rizikom i
- Služba za upravljanje rizicima koja dnevno prati i prikuplja podatke o nastalim događajima operativnog rizika i izveštava rukovodstvo Banke o izloženosti riziku.
- Izloženost operativnom riziku meri se u Službi za upravljanje rizicima kroz identifikaciju operativnog rizika, evidenciju i analizu baze podataka, u skladu sa Procedurom za upravljanje operativnim rizikom.

Izloženost operativnom riziku meri se praćenjem broja događaja iste vrste u toku kalendarske godine i visinom finansijskog uticaja pojedinačnog događaja.

Izloženost operativnom riziku

	2016	2015
Broj događaja	134	66
Bruto gubitak (EUR)	167.159	17.746
Neto gubitak (EUR)	978	603

U toku 2016. godine zabeleženo je 134 događaja operativnog rizika, odnosno 68 događaja više u odnosu na 2015. godinu. Većina događaja operativnog rizika odnosila se na blagajničke manjkove ili viškove i uspešno su rešeni (80 događaja blagajničkog manjka, 32 događaja blagajničkog viška). Preostala 22 događaja operativnog rizika se odnosila na slučajeve eksternih prevara, greške u nalogima za prenos, nepotpunu dokumentaciju, propuste u radu sa aplikacijama.

Ukupan iznos bruto gubitka za sve događaje operativnog rizika u periodu od 01.01.2016. do 31.12.2016. godine je iznosio 167.159 EUR, a neto gubitak svih prijavljenih događaja operativnog rizika iznosio je 978 EUR. Bruto gubitak koji se odnosio na blagajničke manjkove je iznosio 45.935,29 EUR, bruto gubitak za blagajnički višak iznosio 14.189,95 EUR, a bruto gubitak ostalih događaja operativnog rizika 107.033,76 EUR. Neto gubitak po osnovu blagajničkog viška i manjka je iznosio nula (svi manjkovi su pokriveni), a neto gubitak po osnovu ostalih događaja operativnog rizika je bio 978 EUR.

U odnosu na liniju poslovanja u periodu od 01.01.2016.-31.12.2016, 126 prijavljenih događaja operativnog rizika se odnosilo na obračune i plaćanja, 3 događaja na finansiranje privrede, 3 na poslove sa građanima i 2 događaja na komercijalno bankarstvo.

U odnosu na vrstu događaja, 120 događaja operativnog rizika se odnosilo na izvršenje, isporuku i upravljanje procesima, 9 događaja na klijente, proizvode i poslovnu praksu, 4 na slučaj eksternih prevara i aktivnosti i 1 događaj na štetu na fiksnoj imovini.

Prema kriterijumu broja događaja iste vrste u toku jedne godine, vrsta događaja blagajnički manjak je bila u kategoriji kritičnog rizika, a vrsta događaja blagajnički višak je bila u kategoriji srednjeg rizika.

Banka vrši procenjivanje rizika poveravanja aktivnosti trećim licima, a na osnovu zaključenog ugovora sa tim licima u kome su jasno definisana sva prava i obaveze ugovornih strana.

Pri uvođenju novih proizvoda, procesa i sistema ili novih poslovnih aktivnosti Banka vrši procenjivanje i identifikovanje operativnog rizika.

28.7 Rizik neodgovarajućeg upravljanja informacionim sistemom

Cilj upravljanja rizikom neodgovarajućeg upravljanja informacionim sistemom je minimiziranje negativnih efekata koji mogu nastati usled izloženosti informacionog sistema Banke prema javnim mrežama, zlonamernim internim napadima, hardverskim kvarovima, sabotажama i održavanjem ovih izloženosti u okviru propisanih limita. U skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o minimalnim standardima upravljanja informacionim sistemom finansijske institucije Banka je preduzela niz aktivnosti sa ciljem potpunog usaglašavanja sa pomenutom Odlukom.

Sa tim u vezi usvojena je Strategija razvoja informacionog sistema, Strategija obezbeđenja kontinuiteta poslovanja, Izlazne strategije za aktivnosti poverene trećim licima i Politika bezbednosti informacionog sistema. Takođe je usvojen i čitav niz novih procedura i uputstava sistema kvaliteta, a sve u skladu sa Odlukom NBS o minimalnim standardima upravljanja informacionim sistemom finansijske institucije.

Banka poseduje Sertifikat da je poslovne aktivnosti, odnosno sistem za upravljanje bezbednošću informacija uskladila sa zahtevima standarda ISO/IEC 27001:2005. Proces usklađivanja sa zahtevima standarda je inicirao ne samo proceduralna unapređenja, već i unapređenje poslovnih procesa koje podržava informacioni sistem Banke.

Informacioni sistem Banke poseduje funkcionalnosti za podršku poslovnim procesima, obezbeđuje blagovremene, tačne i potpune informacije od značaja za donošenje poslovnih odluka i upravljanje rizicima.

Banka kontinuirano radi na usavršavanju svog informacionog sistema. Sa tim u vezi redovno ažurira postojeću Strategiju razvoja informacionog sistema

U cilju kvalitetnog upravljanja informacionim sistemom Banka je formirala Odbor za informacionu tehnologiju.

Okvir za upravljanje informacionim sistemom čini usvojena metodologija vođenja projekata kao i izveštavanje o funkcionisanju i bezbednosti informacionog sistema.

Za upravljanje rizikom neodgovarajućeg upravljanja informacionim sistemom u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor, koji je usvojio Strategiju razvoja informacionog sistema, Politiku bezbednosti informacionog sistema i Strategiju obezbeđenja kontinuiteta poslovanja;
- Izvršni odbor, koji sprovodi usvojene strategije i politike i utvrđuje procedure i uputstva;
- Odbor za informacionu tehnologiju koji prati rad i razvoj informacionog sistema i donosi odgovarajuće odluke i predlaže odgovarajuće mere Izvršnom odboru Banke;
- Sektor Informacionih tehnologija koji planira, predlaže i izvršava sve aktivnosti vezane za informacioni sistem Banke i o tome izveštava Odbor za informacionu tehnologiju;

- Služba za bezbednost, koja se bavi identifikovanjem, procenom, praćenjem i kontrolom IT rizika, kontrolom bezbednosti unutar Sektora informacionih tehnologija i o tome izveštava Odbor za informacione tehnologije.

28.8 Rizik izloženosti

Cilj upravljanja rizikom izloženosti je minimiziranje negativnih efekata koji mogu nastati usled koncentracije izloženosti Banke prema jednom licu, grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom i održavanje ovih izloženosti u okviru propisanih limita.

Za upravljanje rizikom izloženosti u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor koji donosi odluke za izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica u iznosu preko 10% kapitala Banke, kao i odluke o izloženosti Banke prema licima povezanim sa Bankom;
- Izvršni odbor koji utvrđuje Proceduru za upravljanje rizikom izloženosti i koji donosi odluke za izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica do iznosa od 10% kapitala Banke, kao i odluke o izloženosti Banke prema licima povezanim sa Bankom u skladu sa Odlukom Upravnog odbora o davanju ovlašćenja Izvršnom odboru Banke za zaključenje pravnog posla sa povezanim licem;
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prati izloženost Banke prema jednom licu, grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom i predlaže odgovarajuće mere za upravljanje rizikom izloženosti;
- Služba za upravljanje rizicima koja izveštava rukovodstvo o izloženosti Banke prema jednom licu, grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom.

Merenje rizika izloženosti vrši se u Službi za upravljanje rizicima na osnovu izrade izveštaja propisanih odgovarajućim odlukama Narodne banke Srbije i procedurama Banke.

Neto izloženosti prema licima povezanim sa Bankom i velike izloženosti

(u hiljadama dinara)

	2016.		2015.	
	Iznos izloženosti	Učešće u kapitalu	Iznos izloženosti	Učešće u kapitalu
Lica povezana sa Bankom	434.398	10,93%	673.086	20,79%
Velike izloženosti	712.488	17,92%	2.396.583	74,01%

Tokom 2016. godine izloženosti prema jednom licu/grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom bile su u okvirima propisanih limita. Za sve izloženosti Banke koje su se nalazile u kategoriji srednjeg nivoa rizika izloženosti, a veće su od 10% kapitala Banke obezbeđena je prethodna saglasnost Upravnog odbora Banke.

Banka prati Racio koncentracije 20 najvećih bruto izloženosti. Racio koncentracije 20 najvećih bruto izloženosti predstavlja odnos bilansne aktive i vanbilansnih stavki koje se klasifikuju 20 najvećih ekonomskih grupa, izuzev banaka, i ukupne aktive koja se klasifikuje, umanjene za aktivu koja predstavlja izloženost prema drugim bankama. Cilj Banke je održavanja ovog pokazatelja na nivou do 30%.

Na dan 31. decembar 2016. godine bilansna aktiva i vanbilansne stavke koje se klasifikuju 20 najvećih ekonomskih grupa, izuzev Banaka, iznosila je 7,777,089 hiljada dinara. Ukupna bilansna aktiva i vanbilansne stavke koje se klasifikuju, umanjene za depozite kod banaka, iznosile su 36,685,415 hiljade dinara. Racio koncentracije 20 najvećih bruto izloženosti na dan 31.12.2016. godine iznosio je 21.20%.

28.9 Rizik ulaganja u druga pravna lica koja ne pripadaju finansijskom sektoru i u osnovna sredstva

Pod ulaganjima u druga pravna lica podrazumevaju se ulaganja kojima Banka stiče udeo ili akcije pravnih lica koja nisu u finansijskom sektoru. Ovim ulaganjima ne smatra se sticanje akcija radi njihove dalje prodaje u roku od šest meseci od dana sticanja tih akcija.

Za upravljanje rizikom ulaganja u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor koji donosi odluke o pojedinačnim ulaganjima u osnovna sredstva čija vrednost prelazi iznos dinarske protivvrednosti 250 hiljada EUR;
- Izvršni odbor koji je usvojio Proceduru za upravljanje rizikom ulaganja i koji donosi odluke o ulaganjima u osnovna sredstva čija vrednost ne prelazi iznos dinarske protivvrednosti 250 hiljada EUR;
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prati rizik ulaganja Banke i predlaže odgovarajuće mere za upravljanje ovim rizikom i
- Sektor informacionih tehnologija, Služba tehničkih poslova i Služba za bezbednost su zaduženi za nabavku osnovnih sredstava.

Merenje rizika je u nadležnosti Službe plana i analize i Službe za upravljanje tržišnim, operativnim i drugim rizicima.

Ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru i osnovna sredstva u odnosu na kapital banke

	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru	0,00%	0,47%
Ukupna ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru i osnovna sredstva	23,77%	23,90%

U toku 2016. godine ulaganja Banke su se nalazila u kategoriji niskog rizika.

28.10 Rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kojem je Banka izložena

Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Za upravljanje rizikom zemlje u Banci odgovorni su:

- ▲ Upravni odbor koji je usvojio Politiku za upravljanje rizikom zemlje;
- ▲ Izvršni odbor koji sprovodi usvojenu Politiku i utvrđuje Proceduru za upravljanje rizikom zemlje;
- ▲ Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prati izloženost riziku zemlje i predlaže odgovarajuće mere za upravljanje ovim rizikom i
- ▲ Služba platnog prometa koja vrši otvaranje i zatvaranje računa i transfere sredstava sa korespondentskim bankama u inostranstvu.

Merenje rizika zemlje vrši se u Službi za upravljanje rizicima gde se rizik zemlje identifikuje mesečno prilikom izrade mesečnog Izveštaja o rizicima.

Banka formira sistem klasifikacije zemalja prema visini rizika zemlje i opredelila se za sistem klasifikacije rizika po kategorijama dodeljenim od strane međunarodnih kreditnih agencija (Moody's, Standard & Poors i Fitch).

U toku 2016. godine Banka je imala deponovana sredstva na računima banaka koje posluju u zemljama koje su shodno oceni međunarodnih agencija za ocenu kreditnog rejtinga i procedurom Banke klasifikovane kao nisko rizične i srednje rizične zemlje.

Pregled zemalja u kojima Banka ima deponovana sredstva

Zemlja	Kategorija rizika
Nemačka	Nizak
SAD	Nizak
Makedonija	Srednji
Turska	Srednji

Ukupna izloženost Banke prema TÜRKİYE HALK BANKASI A.Ş na dan 31.12.2016. godine iznosila je 131.202 hiljada RSD odnosno 3,30% kapitala Banke i odnosila se na date depozite.

28.11 Rizik usklađenosti poslovanja i aktivnosti na upravljanju rizicima od sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma

Usklađenost poslovanja podrazumeva obavljanje bankarskih poslova u skladu sa zakonima, propisima, standardima, procedurama, poslovnom politikom i drugim internim aktima. Rizik usklađenosti poslovanja nastaje kao posledica propuštanja usklađivanja poslovanja banke sa prethodno navedenim.

Cilj upravljanja rizikom usklađenosti poslovanja je izbegavanje sankcija regulatornog tela, finansijskih gubitaka, narušavanja poslovnog ugleda Banke i poverenja klijenata.

Za upravljanje rizikom usklađenosti poslovanja u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor koji usvaja Politiku za upravljanje rizikom usklađenosti poslovanja;
- Izvršni odbor koji sprovodi usvojenu politiku i utvrđuje Proceduru za upravljanje rizikom usklađenosti poslovanja;
- Služba za praćenje usklađenosti poslovanja i sprečavanje pranja novca koja identifikuje, procenjuje i prati rizik usklađenosti poslovanja.

Identifikovanje i procenu rizika usklađenosti poslovanja u 2016. godini Služba za praćenje usklađenosti poslovanja i sprečavanje pranja novca je vršila sprovođenjem adekvatnih postupaka kontrole predviđenih Planom rada, na način regulisan procedurom Upravljanje rizikom usklađenosti poslovanja.

Izveštaj o izvršenim kontrolama usklađenosti poslovanja i aktivnostima na upravljanju rizicima od sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma

Izveštaj sadrži informacije o izvršenim kontrolama i aktivnostima praćenja i identifikovanja rizika usklađenosti poslovanja i sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

1. U skladu sa Operativnim godišnjim planom rada, zaposleni u Službi za praćenje usklađenosti poslovanja i sprečavanje pranja novca su na bazi slobodno izabranog uzorka u periodu od 01.01. do 31.12.2016. godine, izvršili 15 kontrola u vezi sa primenom zakonskih propisa i internih akata u različitim organizacionim delovima Banke.

Kontrole su obavljene u Službi za tehničko administrativne poslove, Odeljenju dinarskog i deviznog platnog prometa, Službi za upravljanje kvalitetom i žalbama, Službi za trgovinu HOV i filijalama u Kruševcu, Beogradu, Novom Beogradu, Aranđelovcu, New Mill-u, Novom Sadu, Nišu, Užicu, Valjevu i Čačku.

Za kontrolom identifikovane rizike date su preporuke i određeni rokovi za njihovo otklanjanje. Skoro sve predložene preporuke realizovane su u dogovorenim rokovima.

Ocena nalaza izvršenih kontrola u navedenim organizacionim delovima je *Prihvatljivo uz određene korekcije i Usklađeno*, jer se kontrolisani poslovi obavljaju u skladu sa odgovarajućom zakonskom regulativom i procedurama Banke.

2. Služba je delovala preventivno u identifikovanju i upravljanju rizikom usklađenosti poslovanja, praćenjem novina i izmena u zakonskim propisima, obaveštavanjem nadležnog rukovodstva o bitnim novinama i obavezi usklađivanja procedura i uputstava sa zakonskom regulativom i kontrolom implementacije zakonskih propisa u dokumentaciju internih akata.

U periodu od 01.01. do 31.12.2016. godine, obavešteni su rukovodioci nadležnih organizacionih delova o novinama i izmenama u 55 zakonskih propisa. Propisi su se uglavnom odnosili na: izmene i dopune Odluke o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke, izmene i dopune Odluke o izveštavanju banaka, izmene i dopune Odluke o upravljanju rizicima banke, Odluku o adekvatnosti kapitala banke, Odluku o izveštavanju o adekvatnosti kapitala banke, Odluku o objavljivanju podataka i informacija banke, Odluku o upravljanju rizikom likvidnosti banke, propise iz oblasti platnog prometa, propise iz oblasti poreskog sistema i pravne regulative.

Po zahtevu Službe za upravljanje rizicima izvršena je kontrola Izveštaja o objavljivanju podataka i informacija banke sa stanjem na dan 30.06.2016. godine kojom je konstatovano da je Izveštaj urađen u skladu sa Odlukom NBS i sadrži sve propisane elemente. U toku 2016. godine je izvršena kontrola Izveštaja o procesu interne procene adekvatnosti kapitala banke za 2015. godinu (Izveštaj o ICAAP-u) i konstatovano je da je Izveštaj urađen u skladu sa Odlukom NBS i da sadrži sve propisane elemente.

3. U cilju prepoznavanja i otkrivanja sumnjivih transakcija, zaposleni u Službi obavljali su dnevne aktivnosti kontrole, analize i prijavljivanja gotovinskih transakcija u iznosu od 15.000 EUR i više u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije, Upravi za sprečavanje pranja novca. U periodu od 01.01. do 31.12.2016. godine Upravi za sprečavanje pranja novca je prijavljeno 2.666 redovnih gotovinskih transakcija.

Posebna pažnja zaposlenih posvećena je praćenju, analiziranju i otkrivanju sumnjivih transakcija klijenata Banke. U posmatranom periodu zaposleni su izvršili dve prijave sumnjivih transakcija Upravi za sprečavanje pranja novca, i to za 1 klijenta pravno lice koje je vršilo sumnjive transakcije.

4. U skladu sa eksternim i internim propisima u posmatranom periodu za nadležne organe Banke i regulatorna tela formirani su sledeći izveštaji:

- Godišnji izveštaj o izvršenoj analizi i proceni izloženosti riziku od pranja novca i finansiranja terorizma;
- Godišnji izveštaj o izvršenim kontrolama usklađenosti poslovanja sa identifikovanim i procenjenim glavnim rizicima usklađenosti poslovanja i planom upravljanja rizicima;
- Godišnji izveštaj o izvršenoj unutrašnjoj kontroli i preduzetim merama iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma i
- Kvartalni Izveštaji o izvršenim kontrolama usklađenosti poslovanja i aktivnostima banke u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

U skladu sa zakonskom regulativom sačinjen je godišnji Plan i program stručnog obrazovanja i usavršavanja zaposlenih za primenu propisa i procedura koje se odnose na oblast sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

U toku 2016. godine, Ovlašćena lica Banke su sprovela obuku svih zaposlenih i izvršila proveru znanja zaposlenih iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

28.12 Rizik po životnu i društvenu sredinu

Cilj upravljanja rizikom po životnu i društvenu sredinu predstavlja identifikaciju, procenu i kontrolu rizika koji mogu prouzrokovati ugrožavanje životne i društvene sredine i vrši se u skladu sa Politikom i Procedurom upravljanja rizikom po životnu i društvenu sredinu.

Za upravljanje rizikom po životnu i društvenu sredinu u Banci, odgovorni su:

- Upravni odbor, koji utvrđuje i najmanje jednom godišnje preispituje Politiku upravljanja rizikom po životnu i društvenu sredinu i utvrđuje potrebu za njenom izmenom
- Izvršni odbor koji utvrđuje i sprovodi proceduru Upravljanje rizikom po životnu i društvenu sredinu
- Kreditni odbori koji odlučuju o odobravanju plasmana u skladu sa raspoloživim informacijama i mišljenjem Službe za kreditiranje u vezi životne i društvene sredine
- Služba za kreditiranje koja ocenjuje uticaj delatnosti i predmeta finansiranja tokom procesa provere boniteta klijenata
- Služba za upravljanje rizicima koja prati stanje plasmana po delatnostima, industrijskim sektorima i kategorijama rizika za životnu i društvenu sredinu kroz izradu i analizu izveštaja.

Prilikom obrade pojedinačnog zahteva klijenata najpre se vrši kategorizacija rizika po životnu i društvenu sredinu za osnovnu delatnost klijenta i delatnost koja je predmet finansiranja.

Kategorije rizika po životnu i društvenu sredinu su:

- Visok Lista isključenja,
- Visok kategorija A,
- Visok,
- Srednji i
- Nizak.

Ukoliko je delatnost koja je predmet finansiranja svrstana u Listu isključenja, zahtev klijenta se odbija. U slučaju da je svrstana u visok rizik kategorija A, pribavlja se od klijenta Ocena uticaja na životnu sredinu i vrši se dalje preispitivanje uticaja na životnu sredinu pre donošenja odluke od strane nadležnog Kreditnog odbora.

Služba za kreditiranjem, prilikom provere analize zahteva s predlogom odluke za nadležni kreditni odbor, vrši proveru kategorizacije delatnosti koja je predmet finansiranja prema stepenu rizika po životnu i društvenu sredinu, vrši proveru podataka o uticaju klijenta i delatnosti koja je predmet finansiranja na životnu i društvenu sredinu.

Ugovori o kreditu i drugim plasmanima sadrže odredbe u vezi životne i društvene sredine koje treba da poštuju klijent i Banka.

Banka prati stanje plasmana po delatnostima, industrijskim sektorima i kategorijama rizika po životnu i društvenu sredinu kroz izradu i analizu izveštaja.

Pregled plasmana privredi po kategorijama rizika po životnu i društvenu sredinu

(u 000 RSD)

Kategorija rizika	Broj klijenata		Iznos plasmana (bilansno i vanbilansno)		
	31.decembar 2016. godine	31.decembar 2015. godine	31.decembar 2016. godine	31.decembar 2015. godine	Povećanje/smanjenje
Visok – Lista isključenja	-	-	-	-	-
Visok – kategorija A	7	7	112.766	188.990	(76.224)
Visok	204	229	6.576.746	6.324.463	252.283
Srednji	956	1.074	10.979.399	9.022.943	1.956.456
Nizak	1.923	2.224	12.053.862	12.811.870	(758.008)
Ukupno:	3.090	3.534	29.722.773	28.348.266	1.374.507

Izloženost prema klijentima čija je finansirana delatnost svrstana u kategoriju Visok rizik – Lista isključenja, na 31.12.2016. godine ne postoji, nije postojala ni na dan 31.12.2015.

29. USKLAĐENOST POSLOVANJA SA PROPISIMA NBS

Pokazatelj	Vrednosti propisane regulativom NBS	Ostvarene vrednosti na dan 31. decembar 2016. godine	Ostvarene vrednosti na dan 31. decembar 2015. godine
Visina kapitala Banke	Min 10.000.000 €	32.192.443 €	26.622.723 €
Stopa adekvatnosti kapitala	min 12%	15,64%	15,79%
Pokazatelj deviznog rizika	max 20%	2,28%	3,14%
Pokazatelj likvidnosti	Min 1	1,76	2,49
Uži pokazatelj likvidnosti	Min 0.7	1,38	1,39
Ukupna izloženost prema licima povezanim sa Bankom	max 25%	10,93%	16,22%
Izloženost prema jednom licu / grupi povezanih lica	max 25%	11,13%	20,79%
Zbir svih velikih izloženosti	max 400%	17,92%	74,01%
Ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru	max 10%	0%	3,27%
Ukupna ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru i osnovna sredstva Banke	max 60%	23,77%	23,90%

30. USAGLAŠAVANJE MEĐUSOBNIH OBAVEZA I POTRAŽIVANJA

Usaglašenost potraživanja Banke na dan 31.12.2016. u procentima je:

- usaglašeno 95,00%
- neusaglašeno 5,00%.

Sve obaveze Banke su usaglašene.

31. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nakon završetka poslovne godine nije bilo događaja koji imaju materijalno značajan uticaj na finansijske izveštaje za period koji se završava 31. decembra 2016. godine.

Narodna banka Srbije je na osnovu Rešenja G.br.963 od 1. februara 2017. godine otpočela aktivnosti kontrole dana 20. februara 2017. godine u delu koji se odnosi na upravljanje kreditnim rizikom i kontrolu pokazatelja adekvatnosti kapitala sa stanjem na dan 31. decembar 2016. godine, kao i kontrolu upravljanja bankom.

32. SUDSKI SPOROVI

Na dan 31. decembar 2016. godine protiv Banke se vodi 17 sporova u kojima je banka tužena u ukupnoj vrednosti od 25.049 hiljada dinara. Banka ne očekuje negativan ishod postupaka koji se protiv nje vode, te shodno tome nisu formirana rezervisanja po osnovu negativnih ishoda sudskih sporova.

33. DEVIZNI KURS

Srednji kursevi za devize, utvrđeni na Međubankarskom tržištu deviza, primenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u dinare, za pojedine glavne valute su bili sledeći:

	U dinarima	
	31. decembar 2016. godine	31. decembar 2015. godine
USD	117,14	111,25
EUR	123,47	121,63
CHF	114,85	112,52